

HORITZÓ 2030 _____

3

el nostre compromís
amb el món

STM
Collegi
Sant Miquel
dels Sants

4

Horitzó 2030

Col·legi Sant Miquel dels Sants
El nostre compromís amb el món

DIPÒSIT LEGAL: B 26028-2019

Document elaborat pel Col·legi Sant Miquel dels Sants a partir d'un procés de debat, reflexió i anàlisi en el qual han participat diferents grups impulsors formats pels diversos agents vinculats amb el Col·legi.

Octubre 2019

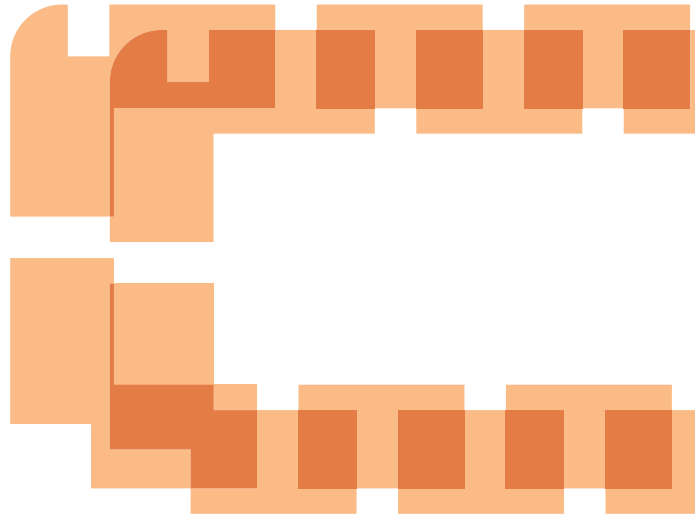
Publicacions del Col·legi Sant Miquel dels Sants

Carrer Jaume I el Conqueridor, 11. 08500 Vic. 93 886 12 44
Ronda Camprodon, 2. 08500 Vic. 93 886 05 95

stm@santmiquel delssants.cat
www.santmiquel delssants.cat

Índex

Introducció	4-9
Recorregut	10-13
Context	14-31
Objectius	32-61
Àmbit Coneixement	
. Pedagogia i didàctica	39
. Recerca i coneixement	40
. Internacionalització	41
Àmbit Subjectes d'aprenentatge	
. Alumnat	45
. Comunitat	46
. Professionals del Col·legi	47
. Famílies	48
Àmbit Entorns d'aprenentatge	
. Més enllà de l'educació formal	53
. Edificis i espais	54
Àmbit Estructura	
. Aprenentatge i formació al llarg de la vida	59
. Estructura i governança	60
. Projecció externa	61
Desplegament	62-65
Referències: bibliografia i webgrafia	66-69

Introducció

El Col·legi Sant Miquel dels Sants, al llarg de més de 150 anys d'història, ha viscut molts canvis polítics i socials. Des del segle XIX i al llarg del segle XX el sistema educatiu s'ha anat adaptant a les diferents circumstàncies històriques. En diferents contextos, el nostre centre s'ha caracteritzat per avançar-se als canvis i s'han redactat documents que expressen un model d'escola sempre atenta al futur de l'educació. Ja en el segle XXI el Col·legi Sant Miquel dels Sants va presentar el seu primer pla estratègic el 2007, que amb el títol **Directrius per a la planificació dels objectius generals. Vic 2008-2012**, traçava les línies generals per a un quinquenni. Era un pla pensat a partir dels següents àmbits d'acció: valors, ensenyament, docència, finançament i gestió econòmica, recursos humans i infraestructures, serveis i personal d'administració, institucions, societat, comunicació i màrqueting, gestió de la qualitat en els processos i comunitat educativa. Tots aquests àmbits es concretaven en 39 grans objectius. Si bé els resultats varen ser satisfactoris es va evidenciar l'excés d'objectius programats i com aquest fet era, certament, una dificultat.

El segon pla estratègic, titulat **Horitzó 2020**, va ponderar els punts forts i els punts febles de l'anterior; va reestructurar completament l'estratègia d'elaboració i de comunicació del nou pla i va ser presentat en públic el febrer del 2014. L'Horitzó 2020 s'articulava a partir dels quatre elements definitoris del Col·legi que, segons s'exposen en els Estatuts de la Fundació del 2011, són educació en valors, educació en la qualitat, educació en la participació i educació en la catalanitat; i marcava divuit prioritats estratègiques. La següent taula els especifica i en reporta els cursos en què van estar treballats de forma especial segons els objectius particulars d'aquell propi curs.

Taula 1. Elements definitoris Educació 2020

Educació en valors								
	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20
Esforç i exigència	●						●	
Emprenedoria: l'actitud per fer, per investigar				●			●	●
El plaer del coneixement	●			●			●	
Solidaritat i bé comú				●	●			●
Educació en la qualitat								
	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20
Network society	●							●
La recerca	●	●	●		●			●
Les humanitats			●	●			●	
Idiomes	●	●	●	●	●			
Tecnologia			●	●		●	●	●
Cap a un nou perfil del docent	●	●	●	●	●	●		●
Educació en la participació								
	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20
Ajudar l'alumnat a fer-se preguntes	●		●		●			●
Personalitzar l'aprenentatge i el currículum escolar		●		●	●	●		●
Comunicació						●	●	
Intensificació de la cooperació amb les famílies	●		●	●	●	●		
Educació en la catalanitat								
	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20
Defensar l'ús de la llengua catalana com a llengua vehicular de l'ensenyament							●	
Potenciar la cultura catalana dins les cultures occidentals							●	●
Foment de l'intercanvi cultural i lingüístic				●				●
Col·laboració interdisciplinària						●	●	

Font i Elaboració pròpia

Aquestes han estat les prioritats estratègiques que fins a 2020 han orientat l'activitat que d'ordinari es viu al Col·legi. Gràcies a aquestes, els objectius d'aula, d'assignatura, de tutoria, de coordinacions, de suport i de reforç, d'administració i serveis i de les respectives direccions han tingut unes orientacions comunes.

Tant aquelles prioritats com les que es descriuen en el present document tenen per objectiu últim formar **persones** íntegres, honestes, equilibrades, reflexives, de mentalitat oberta, solidàries i emprenedores; unes persones que vegin en la recerca una de les fonts per fer un món millor, més humà i més pacífic; que vetllin per la salut del nostre planeta; uns bons comunicadors i unes persones que descobreixin el plaer del coneixement.

10

Tot reforçant aquests propòsits ens fem nostres la literalitat en la lletra, la convicció en l'esperit i la fortalesa en les formes de la declaració de la 70a Assemblea General de les Nacions Unides, que en la reunió del 25 de setembre del 2015, declarava la seva visió de futur en els següents termes:

“Aspirem a un món sense pobresa, fam, malalties ni privacions, on totes les formes de vida puguin prosperar. Aspirem a un món sense temors ni violència; un món en el qual l'alfabetització sigui universal, un món amb accés equitatiu i generalitzat a una educació de qualitat en tots els nivells, així com a l'atenció sanitària i la protecció social, i on s'hi garanteixi el benestar físic, mental i social; un món en el qual reafirmem els nostres compromisos quant al dret humà a l'aigua potable i al sanejament, on hi hagi més higiene i on els aliments siguin suficients, segurs, assequibles i nutritius; un món amb uns hàbitats humans segurs, resilents i sostenibles i on hi hagi accés universal a un subministrament d'energia assequible, fiable i sostenible.

Aspirem a un món en el qual siguin universals el respecte dels drets humans, la dignitat de les persones, l'estat de dret, la justícia, la igualtat i la no-discriminació; on es respectin les races, l'origen ètnic i la diversitat cultural, i en el qual hi hagi igualtat d'oportunitats perquè el potencial humà pugui realitzar-se plenament i contribuir a una prosperitat compartida. Aspirem a un món que inverteixi en els infants i on tots els nens i nenes creixin lliures de violència i explotació; un món en el qual totes les dones i nenes gaudeixin de plena igualtat de gènere i on s'hagin eliminat tots els obstacles jurídics, socials i econòmics que n'impedeixen l'apoderament; un món just, equitatiu, tolerant, obert i socialment inclusiu, en el qual siguin ateses les necessitats de les persones més vulnerables.

Aspirem a un món en el qual cada país gaudeixi d'un creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, amb ocupació digna per a tothom; un món amb sostenibilitat de les modalitats de consum i producció, així com de l'ús de tots els recursos naturals, des de l'aire fins a les terres, des dels rius, llacs i aqüífers fins als oceans i els mars. Aspirem a un món en el qual la democràcia, la bona governança i l'estat de dret, junt amb un entorn nacional i internacional propici, siguin els elements essencials del desenvolupament sostenible, incloent un creixement econòmic sostingut i inclusiu, desenvolupament social, protecció del medi ambient i l'erradicació de la pobresa i la fam; un món en el qual el desenvolupament i les tecnologies aplicades siguin respectuoses amb el clima i la biodiversitat; un món on la humanitat visqui en harmonia amb la natura i on la flora i fauna silvestres, així com les altres espècies d'éssers vius, siguin protegides.”¹

El nostre Horitzó 2030

Assumint les complexitats dels contextos, el Col·legi Sant Miquel dels Sants hi respon tot projectant el seu **pla estratègic** a partir de les problemàtiques que tot seguit esbossarem de manera sintètica. Ho fa tot amb la voluntat de contribuir a l'obtenció dels 17 Objectius pel Desenvolupament Sostenible (ODS) que presentarem tot seguit i amb una cura molt especial a l'Objectiu 4, dedicat a l'educació. **Estem convençuts de la urgència de fer-ho, del potencial transformador de tots i cada un dels ODS, de la visió global i universalitzadora que contenen, de la impossibilitat de renunciar-hi i de la necessitat d'atendre les seves dimensions socials, econòmiques i ambientals des d'una triple mirada: local, global i intercultural.** Aquesta triple mirada la sintetitzem tot afirmant que la clau de l'èxit es troba en la nostra capacitat d'enfocar de manera internacional els continguts, les capacitats, l'estructura i la gestió del coneixement.

¹ 70/01. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. United Nations A/RES/70/1, General Assembly, Seventieth session Agenda items 15 and 116, Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015, p. 3-4

El nostre **H2030** té dos eixos sobre els quals tot gira: les **persones** i el **coneixement**. Sobre aquests dos grans eixos -engranatges que es retroalimenten- hi giren els **entorns** d'aprenentatges i les **estructures** organitzatives. Aquests quatre àmbits de treball es concreten en els següents punts, que els indiquem tot assenyalant també les persones que n'han tingut cura i han participat en la seva redacció. També hi ha recollides les diverses aportacions del Claustre, del Consell Escolar i del Patronat.

Tenim també ben present el document de l'Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic (OCDE) The future of education and Skills. Education 2030 (2018) que reclama per avui una educació que sigui capaç d'atendre els grans reptes del demà i prepari el nostre alumnat amb una mentalitat oberta i global, per uns requisits socials, econòmics i professionals que avui per avui no som capaços de preveure.

Els grups impulsors de l'Horitzó 2030

Àmbit **Coneixement**

Pedagogia i didàctica

Fina Bofill, Judit Carrera, Núria Esteras, Anna Jiménez, Miquel Padilla, Lluïsa Prat i Mònica Vallín.

Recerca i coneixement

Pere Bescós, David Cao, Núria Casadevall, Marta Dorca, Albert Espona i Montse Serrat.

Internacionalització

Mireia Carbonell, Marta Cunill, Vanesa Ferreres, Karl Horrocks, Ariadna Palacios, Laia Rovira i Berta Sánchez.

Àmbit **Subjectes de l'aprenentatge**

Alumnat

Bruna Bas, Marta Borrós, Marta Carreter, Berta Espona, Manel Freixas i Marta Masoliver.

Comunitat

Dolors Anglada, Carme Barniol, Carme Codina, Sílvia Crusats, Montse Díaz i Lluç Gómez.

Professionals del Col·legi

Anna Arumí, Irene Benito, Cristian Martín, Olga Sellarès i Anna Solasegalés.

Família

Isabel Jordà, Mercè Martínez, Bet Piella, Anna Pla, Glòria Varela i Helena Vilardell.

Àmbit **Entorns d'aprenentatge**

Més enllà de l'educació formal

Aïda Abelleira, Patrick Anglada, Sílvia Caballeria, Ester Flaqué, Marcela Foltanova, Cristina Gallifa, Oriol Marsó i Ester Reniu.

Edificis i espais

Núria Fajula, Maite Godayol, Sílvia Junoy, Mireia Puntí, Miquel Rosaura i Mina Tarrés.

Àmbit **Estructura**

Projecció externa

Aprenentatge i formació al llarg de la vida

Estructura i governança

Carme Barniol, Irene Benito, Vanesa Ferreres, Ignasi Roviró, Mònica Vallín i Glòria Varela.

Recorregut

2016

· **Setembre**

Inici del procés de qualitat Smart, segell d'innovació educativa.

2017

· **Setembre**

Inici del procés participatiu "Quina escola volem?" al Claustre.

· **11 de novembre**

"Com ha de ser l'estructura de l'H2030?" Treball del Consell de Direcció.

2018

· **25 de gener**

Avaluació H2020 i planificació de l'H2030.

· **25 de gener**

Verificació del segell Smart.

· **1 de febrer**

Lectura i comentari de l'informe "Ara és demà" de la Generalitat de Catalunya al Consell de Direcció.

· **6 de febrer**

Conclusions del procés participatiu "Quina escola volem?" al Claustre.

· **3 de maig**

"El paper de les famílies a l'escola". Debat i reflexió. Consell de Direcció.

· **29 de juny**

Definició de les línies de treball H2030. Claustre.

· **1 de setembre**

Aportacions del Claustre a l'H2030.

· **Setembre**

Adscripció voluntària als àmbits de treball de l'H2030.

· **Setembre**

Formació dels grups impulsors.

· **18 d'octubre**

Sessió plenària de les comissions. Conferència marc d'Elisenda Tarrats (UVic-UCC) del treball per objectius.

· **15 de novembre**

Primera sessió de treball dels grups impulsors.

2019

· **10 de gener**

Segona sessió de treball dels grups impulsors.

· **7 de febrer**

Sessió plenària dels grups impulsors.

· **7 de març**

Tercera sessió de treball dels grups impulsors.

· **30 de maig**

Quarta sessió de treball dels grups impulsors.

· **13 de juny**

Cinquena sessió de treball dels grups impulsors.

· **28 de juny**

Presentació del treball final dels grups impulsors. Claustre.

· **18 de juliol**

Presentació de la proposta H2030 al Consell Escolar.

· **23 de juliol**

Presentació de la proposta H2030 al Patronat de la Fundació.

· **Setembre**

Revisió i redacció de l'H2030.

· **7 de novembre**

Presentació de l'H2030 a l'AMPA.

· **21 de novembre**

Presentació pública de l'H2030.

2020

2021

15

Context

DE L'HORIZO 2020 A L'HORIZO 2030

Ara fa pràcticament una dècada que escrivim el pla estratègic Horitzo 2020 i hi explicitàvem les dades contextuals a partir de les quals es pot comprendre també els anhels que hi expressàvem. Era una època marcada per la crisi. Els contextos i les realitats han canviat molt. Torna a ser hora de subratllar alguns elements que marquen el nostre present i que, en bona manera, condicionen el futur².

Un primer element l'hem de situar a mitjan del segle XX quan, gràcies a processos ben complexos, es va despertar una nova sensibilitat ètica i política per a la construcció d'un nou ordre internacional -especialment europeu- que es fonamentés en els drets humans, en els processos democràtics, en l'enfortiment de l'Estat de dret i en el del benestar, i en el creixement econòmic. Si bé ja hi havia símptomes que la materialització d'aquest model es feia difícil, ha estat a partir de la gran crisi del 2008 que el col·lapse ha estat inevitable. Al llarg de la dècada que ha abraçat el nostre anterior pla estratègic (*l'Horitzo 2020*), el neoliberalisme ha acabat per dinamitar els consensos regeneracionistes apareguts després de la Segona Guerra Mundial. Ara ens enfrontem al repte d'acceptar-ne els efectes o bé de reivindicar un nou consens, basat en un humanisme integrador.

Dos relats antagònics s'han imposat com a sortida de la crisi econòmica: el de les elits, basat en un lliure creixement econòmic, i el de la gran part de la ciutadania segons el qual era necessari dignificar els sous i promoure i garantir el treball.

Aquell trencament ha tingut efectes devastadors tant en l'economia com en la política. Al llarg del desplegament de l'Horitzo 2020 hem constatat la crisi de la governança de la democràcia. La crisi econòmica ha mutat també en una greu crisi de legitimitat de les institucions que 'gestionen' la democràcia.

S'ha reforçat greument la convicció que les grans corporacions econòmiques i financeres tenen més incidència en la vida ordinària i en l'agenda política que les institucions escollides democràticament.

Un altre efecte d'aquella crisi ha estat la ruptura de la confiança amb la mateixa societat i amb la ciutadania. **S'han posat en dubte els valors que substanciaven aquell pacte social: la solidaritat i el bé comú. Algunes evidències mostren el sorgiment d'una ciutadania desconfiada, individualista i meritocràtica. Tenim el repte d'apostar per una sociabilitat que basi les seves relacions en la cooperació o bé permetre que s'imposi una societat extremament competitiva. Ja vivim en una societat atomitzada, desestructurada, insegura, vulnerable i veloç.** Aquest fet ha estat explicat des d'un punt de vista global per diversos intel·lectuals com a societat líquida³ -aquella que res consolida perquè tot està en canvi permanent-, com a hipermoderna⁴ -ha portat a l'extrem les característiques de la modernitat- o com a radicant⁵ -que constantment muta qualsevol forma d'arrelament-.

La pèrdua de la solidaritat i la desvinculació social no és només un fenomen que s'aplica a la població novvinguda sinó que reconfigura tot l'espai de relacions de les classes integrades, que es converteix en un factor essencial d'aquesta societat vulnerable. El repte que se'ns mostra és com educar una ciutadania formada en l'equitat democràtica i en la cura del benestar refusant, alhora, les desigualtats fomentades per les elits econòmiques i polítiques per tal de superar la crisi.

En paral·lel s'ha aguditzat més la consciència ecològica. La situació del planeta ha arribat a un estat d'alarma tan greu que en tots els ordres del teixit social -nosaltres en subratllem l'ensenyament i la formació- han aparegut accions propositives perquè tant des de l'àmbit local com global les administracions i els administrats emprenguem veritables vies de resolució.

² Entre altres documents ens servim de Guillermo Fernández Mailló, (Coord), VIII Informe sobre exclusión y desarrollo social en España. Madrid: Caritas Española Editores, 2019

³ Bauman, Zygmunt, Liquid Life. Cambridge: Polity, 2005

⁴ Lipovetsky, Gilles, Les Temps hypermodernes, Paris: Hachette, 2010

⁵ Bourriaud, Nicolas, Radicant : pour une esthétique de la globalisation, Paris: Denoël, 2009

⁶ European Commission, White paper on the future of Europe. Reflections and scenarios for the EU27 by 2025, Bruxelles, 2017

⁷ Creació, Observatori Socioeconòmic d'Osona, Informe de megatendències, 2016

⁸ Llano Ortiz, Juan Carlos, El estado de la pobreza. Seguimiento del indicador de pobreza y exclusión social en España 2008-2017. Madrid: EAPAN, 2018

A l'hora de plantejar-nos el futur, certament que apostem per l'escenari cinquè del llibre blanc d'Europa, on els estats es comprometen a fer més i a fer-ho conjuntament⁶ i que som coneixedors de l'informe sobre els canvis globals que transformaran el món en què vivim realitzat per l'Observatori Socioeconòmic d'Osona⁷. Amb tot, abans d'entrar en detall al nostre **Horitzó 2030** ens cal encara mirar una mica més de prop algun d'aquests elements que defineixen avui per avui el nostre món.

UN MÓN DE POBRESA CRONIFICADA

El fet que la taxa de pobresa s'incrementés de forma continuada en les últimes dècades del segle XX va portar la Unió Europea a declarar aquesta situació com a "inadmissible" en l'*Estratègia de Lisboa* (2000), tot urgint als estats a prendre mesures per combatre-la. La Unió, per ella mateixa, no empenia cap iniciativa pròpia fins deu anys més tard, després que comprovés la ineficàcia de la declaració de Lisboa del 2000.

El 2010 va aprovar l'*Estratègia Europa 2020*, que en el moment d'escriure les presents ratlles encara configura el marc d'actuació. En el cinquè objectiu -Pobresa i exclusió social- es proposava fer sortir de la pobresa 20 milions de persones -l'any 2018 la Unió Europea tenia 513 milions d'habitants, un 7,3 de la població mundial-.

Cada un dels estats membres es comprometia a la reducció durant aquesta dècada d'un nombre determinat de persones pobres, que en el cas espanyol suposava 1,5 milions de persones.

L'informe EAPN⁸ mostra que si l'Estat espanyol hagués de retornar a la situació de 2009 el rescat hauria de ser de 2,3 milions de pobres. I afirma que en el 2017 a l'Estat un 26,6% -més de 12 milions- de la població es troba en risc de pobresa o d'exclusió social. Una situació certament greu quan es focalitza sobre la infantesa: una de cada tres persones menors de 16 anys es troba en aquesta situació.

L'estratègia principal que s'aborda en el citat document *Estratègia Europa 2020* és el que podríem anomenar el *creixement inclúsiu*, és a dir la certesa que el creixement econòmic generarà llocs de treball que permetran sortir a les persones de la situació de pobresa.

Tanmateix durant aquesta dècada hem après, i així es pot cons-

tatar en les dades a Eurostat⁹, que un creixement del PIB no disminueix necessàriament ni inicialment la pobresa. El foment del treball precari i la disminució del salari ha incrementat el nombre de treballadors pobres. Tenir una feina ja no és garantia de sortir de la pobresa. Un fet ho mostra: el 2017 als països de la Unió un 12,3% dels treballadors estaven en situació de pobresa; a Espanya era del 15%, a Itàlia, el 17%.

Segons l'informe FOESSA, a la Catalunya del 2018 un 13,6% de les persones que treballaven estaven en situació d'exclusió social¹⁰. Aquest mateix informe, quan aborda la realitat estatal, afirma que "el lloc de treball de nova creació és més desigual que el destruït." I que els nous mercats "...per una banda generen un tipus de treball molt qualificat, ben retribuït i altament competitiu i, per una altra, una àmplia oferta de treball inestable, d'escassa retribució i qualificació."¹¹ Tres elements, segons aquests informes, limiten moltíssim les possibilitats de creació d'un treball que emancipi de la pobresa: l'alta volatilitat del treball, les poques hores treballades i l'alternança entre períodes de feina amb períodes de desocupació. A l'Estat espanyol, el 31% de la població en exclusió social treballa menys de 20 hores a la setmana. La situació majoritària de la població en estat de pobresa severa és el treball temporal, mentre que l'estabilitat laboral és pròpia de la població plenament integrada.

La lluita contra la pobresa tal com s'ha desenvolupat en l'*Estratègia Europa 2020* no ha tingut l'èxit esperat. Ho reconeix la mateixa Comissió Europea en el seu informe *Social protection committee. Annual report 2018*¹². No s'ha pogut assolir l'objectiu de rescatar 20 milions de persones de la pobresa, sinó que més aviat s'ha agreujat la situació. L'any 2012 hi havia uns 6,5 milions més de pobres que en el moment d'establir el programa, una taxa que va seguir augmentant fins el 2017¹³.

Com a resultat d'aquestes insuficiències, el 17 de novembre de 2017 els tres òrgans més importants de la política europea -el

⁹ European Union, *Eurostat regional yearbook*, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018

¹⁰ Fundació Foessa, *Informe sobre exclusió i desenvolupament social a Catalunya*, Madrid: 2019, p. 14

¹¹ Fernández Maíllo, Guillermo (Coord), *VIII Informe sobre exclusión y desarrollo social en España*. Resumen, Madrid: 2019, p. 40

¹² European Commission. Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion, *Social protection committee. Annual report 2018*, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018

¹³ Estévez Araujo, José Antonio, *Pobreza y empleo en la estrategia Europa 2020*, Oximora. Revista internacional de ética y política, núm. 14, 2019, p. 9

El repte és **veure si som capaços de revertir una pobresa que es cronifica** al cor de la vella Europa i al si d'una societat catalana que es mostra emancipada per enfrontar la incertesa d'un futur imprevisible.

EU

20

Parlament Europeu, el Consell de la Unió Europea i la Comissió Europea- va aprovar conjuntament un document fonamental pel desenvolupament futur de les polítiques socials en els respectius països. Es tracta del *Pilar Europeu dels Drets Socials*¹⁴ que, a través de 20 objectius, vol definir els principis i els drets essencials per al bon funcionament dels mercats laborals i dels sistemes de benestar a l'Europa del segle XXI. El document s'articula en tres capítols -1. Igualtat d'oportunitats i accés al mercat de treball, 2. Condicions de treball justes i 3. Protecció i inclusió social- i **aborda els principis que han de regular la igualtat de gènere, el dret universal a l'educació, la igualtat d'oportunitats, el recolzament actiu per al treball, el treball segur i adaptable, els salaris justos que proporcionen un nivell de vida digna, l'equilibri entre vida professional i vida privada, les condicions de treball saludables, la protecció de dades, l'assistència a nens i nenes, la protecció social, l'ajuda a les persones aturades, la renda mínima, les pensions, la sanitat, la inclusió i l'assistència als necessitats**. El Parlament, el Consell i la Comissió consideren que:

"Delivering on the European Pillar of Social Rights is a shared political commitment and responsibility. The European Pillar of Social Rights should be implemented at both Union level and Member State level..."¹⁵

ES

CAT

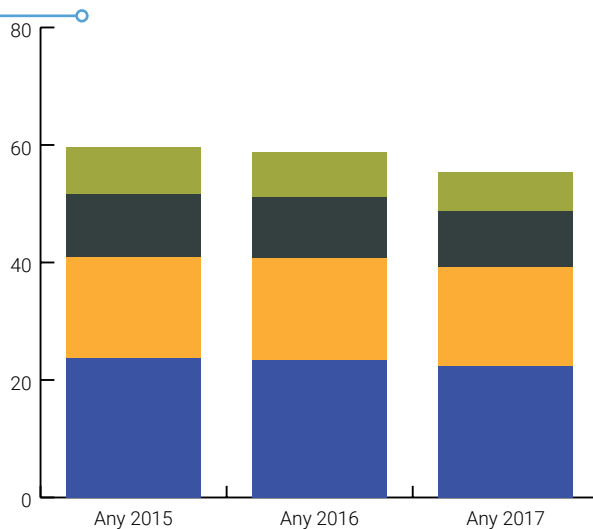
¹⁴ The European Parliament, the Council and the Commission, *European Pillar of Social Rights*, Publications office, 2017.

¹⁵ Id. Art. 17, p. 9

Gràfic 1. Percentatges de persones en situació de pobresa a Europa

Elaboració pròpia. Font: *Sustainable development in the European Union, a statistical glance from the viewpoint of the un sustainable development goals* Luxembourg: Publications Office of the European Union, (edicions 2016 – 2019)

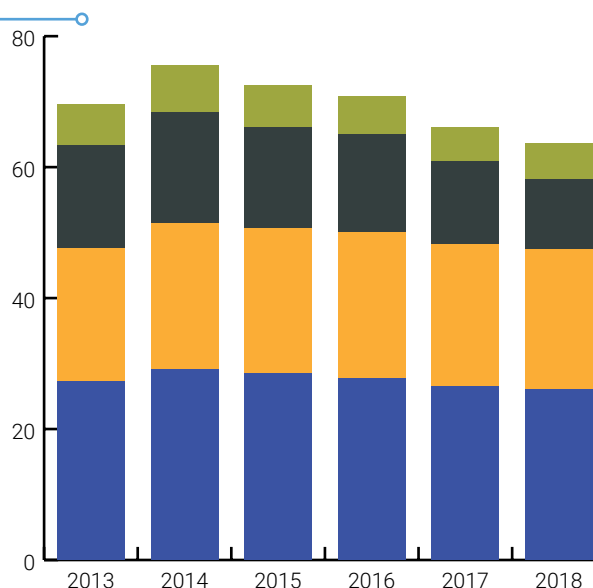
- Població amb privació material severa
- Població que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa
- Població en risc de pobresa (després de transferències socials)
- Taxa de risc de pobresa o exclusió social (taxa AROPE)

Gràfic 2. Percentatges de persones en situació de pobresa a Espanya

Elaboració pròpia. Font: Idescat

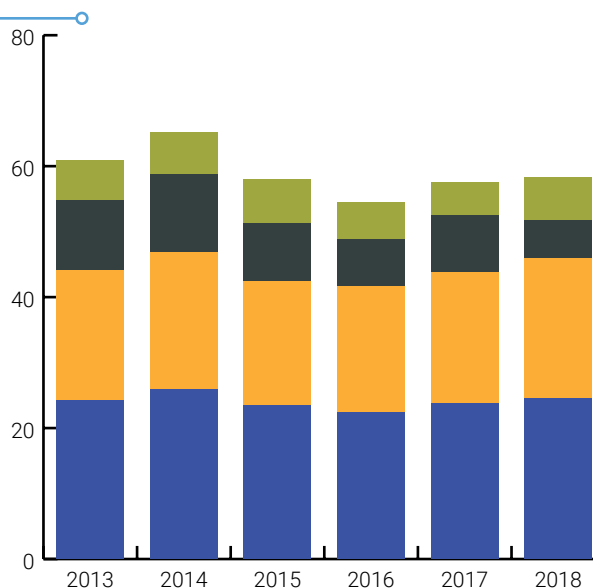
- Població amb privació material severa
- Població que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa
- Població en risc de pobresa (després de transferències socials)
- Taxa de risc de pobresa o exclusió social (taxa AROPE)

Gràfic 3. Percentatges de persones en situació de pobresa a Catalunya

Elaboració pròpia. Font: Idescat

- Població amb privació material severa
- Població que viu en llars amb intensitat de treball molt baixa
- Població en risc de pobresa (després de transferències socials)
- Taxa de risc de pobresa o exclusió social (taxa AROPE)

Taula 2. Serveis de Benestar social. **Atenció a les persones a Osona.** 2017

Lluçanès	12%
Vall del ges	9%
Centre d'Osona	7%
Voltreganès	8%
Bisaura	11%
Cabrerès	7%
Centelles	14%
Manlleu	18%
Roda de Ter	14%
Torelló	18%
Vic	18%

Elaboració pròpia. Fonts: Memòria Ajuntament de Vic, Departament de benestar social. Memòria Serveis Socials d'Osona, Consell Comarca d'Osona. Memòria Serveis socials municipals de Manlleu.

Taula 3. Caritas. **Assistència a les persones.** 2017

Vic, arxiprestal	906
Vic, diocesana	4.513
Barcelona, diocesana	22.635
Catalunya	321.287
Espanya	1.523.727

Elaboració pròpia. Fonts: memòries de les respectives seus.

Taula 4. Espècies amenaçades segons IPBES

Espècies d'amfibis	40%
Coralls	33%
Mamífers marins	33%
Insectes	10%

Elaboració pròpia. Fonts: Informe IPBES.

UN MÓN EN CRISI ECOLÒGICA

La *Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services* (IPBES), organisme intergovernamental de les Nacions Unides que avalua l'estat de la biodiversitat, publicava el seu informe el mes de maig del 2019¹⁶. Es tracta d'un resum executiu per als responsables polítics d'un estudi més ampli: *Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services*¹⁷. Aquest treball ha estat portat a terme en els darrers tres anys per 145 experts de 50 països diferents, assistits per 310 col·laboradors més, i on avaluen l'impacte que han tingut els canvis soferts en la biodiversitat en els últims 50 anys.

L'estudi es basa en observacions personals, coneixements indígenes i locals i estudis realitzats per 15.000 fonts científiques i governamentals. És una mirada científica que valora la riquesa de la biodiversitat com un patrimoni de la humanitat.

Si s'avalua en 8 milions d'espècies les que actualment formen la biodiversitat de la terra (de les quals 5.5 són insectes), l'estudi afirma que 1 milió es troben en vies d'extinció: un fet completament anòmal en el nostre planeta.

Almenys 680 espècies de vertebrats ja havien estat extingides des del segle XVI. La desaparició de les races domèstiques no queden al marge d'aquesta situació: des del 2016, un total

de 560 races de mamífers domèstics (10%) han anat desapareixent i 1.000 es troben actualment amenaçades.

La taxa actual d'extinció és de desenes o centenars de vegades superior a la mitjana dels últims 10 milions d'anys, això suposa que actualment estem vivint la sisena extinció massiva de la història de la vida.

L'estudi recull els cinc factors que ens han portat a aquesta situació: (1) els canvis en l'ús de la terra i del mar; (2) l'explotació directa; (3) el canvi climàtic; (4) la contaminació i (5) les espècies exòtiques invasores.

L'informe assenyala que des de 1980 les emissions de gasos d'efecte hivernacle s'han duplicat i això ha tingut com a conseqüència l'augment de les temperatures globals mitjanes en un mínim de 0,7 graus. Aquesta modificació climàtica afecta tant als ecosistemes com als aspectes genètics de les espècies.

UN MÓN ¿MÉS FELIÇ I AMB UN MILLOR BENESTAR?

El juliol de 2011, l'Assemblea General de l'ONU va aprovar la resolució *Happiness: Towards a Holistic Definition of Development* que convidava els països membres a mesurar la felicitat de les persones dels seu país i a fer servir el resultat d'aquesta mesura per millorar les polítiques públiques.

El primer Informe Mundial sobre la Felicitat va ser el *Well-being and Happiness: Defining a New Economic Paradigm* (2012). Es va

¹⁶ IPBES, Report of the Plenary of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services on the work of its seventh session, Paris, 29/05/2019.

¹⁷ Brondizio, Eduardo S., Josef Settele, Sandra Diaz, and H. T. Ngo (ed.), *Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services*. Bonn: IPBES Secretariat, 2019.

La comunitat científica considera insuficients les directrius polítiques dels estats i apressa a un canvi de mentalitat que observi aquest patrimoni en relació a la vida econòmica, tecnològica, política i social. No encertar en les estratègies per conservar, protegir i promoure la biodiversitat planetària és incentivar la pobresa humana, la fam, la pèrdua de salut, de la qualitat de l'aigua, de la vida en les ciutats, del clima, dels oceans i, en general, del planeta Terra.

La pèrdua de biodiversitat no és només un problema ambiental, sinó que és també una greu disminució del benestar humà.

entendre com un text de referència pels analistes. L'informe volia mesurar l'estat de la felicitat mundial, les causes de la felicitat i la misèria i les implicacions polítiques. El 2013 es va publicar el segon informe *World Happiness Report* i, des de llavors, s'han publicat anualment amb l'excepció del 2014. L'informe utilitza principalment dades de l'enquesta mundial Gallup i, a més de classificar els nivells de felicitat i benestar dels països, cada informe té autors que contribueixen i se centren en un tema. L'últim que hem pogut consultar (2019)¹⁸ classifica els 156 països per la felicitat que els ciutadans en perceben. En els informes anteriors s'havia fet un treball similar per a cadascuna de les 10 regions mundials amb la qual s'ha dividit el treball. Es demanava als enquestats que valoressin les seves vides en una escala de 0 a 10, amb la pitjor vida possible com a 0 i la millor vida possible com a 10. Aquest barem va permetre comparar els nivells de felicitat i la desigualtat en diferents parts del món. Les avaluacions mitjanes de vida ponderades per la població van ser significativament diferents entre regions, concretament les més altes eren a Amèrica del Nord i Oceania, seguides d'Europa Occidental, Amèrica Llatina i el Carib, Europa Central i Oriental, la Commonwealth, Àsia Oriental, el Sud-est asiàtic i Orient Mitjà i el nord d'Àfrica, l'Àfrica Subsahariana i el sud d'Àsia, en aquest ordre. La desigualtat en el benestar és menor a Europa Occidental, Amèrica del Nord i Oceania i Àsia del Sud; i més pronunciada a Llatinoamèrica, Àfrica Subsahariana i Orient Mitjà i Àfrica del Nord.

Les anàlisis de l'informe 2019 mostren com a partir del 2015 la tendència generalitzada no ha afavorit gens els països més grans. Es mostra com la Xina, Índia, Indonèsia, els Estats Units i Rússia es desvien de la mitjana ponderada de la resta dels països del món, contràriament a la tendència dels països més petits, que han crescut més en felicitat.

Tenint per variables el PIB per càpita, el suport social, l'esperança de vida sana, la llibertat, la generositat i l'absència de corrupció, s'avalua la felicitat per països i pel període 2016-2018.

Sobre un total de 156 països, els 10 primers són Finlàndia, Dinamarca, Noruega, Islàndia, Països Baixos, Suïssa, Suècia, Nova Zelanda, Canadà i Àustria. Espanya es situa en el lloc trentè, sota Qatar i per sobre Panamà.

Un segon "termòmetre" de la felicitat i del benestar ens l'ofereix l'Oficina Europea d'Estadística -l'Eurostat- que analitza la qualitat de vida a través d'una anàlisi acurada de nou dimensions. Vuit d'aquestes es refereixen a les capacitats funcionals que els ciutadans haurien de gaudir per fer més eficaç el seu benestar autònom, segons els seus propis valors i prioritats. Aquestes dimensions són: (1) les condicions de vida materials, (2) l'activitat productiva o principal, (3) la salut, (4) l'educació, (5) l'oci i les interaccions socials, (6) la seguretat econòmica i física, (7) la governança i els drets bàsics, (8) l'entorn natural i el medi ambient i, finalment (9) la satisfacció global de la vida. Aquesta última mesura la percepció subjectiva de cadascú en l'assoliment personal de la satisfacció i el benestar.

Les dades presentades per l'Eurostat en l'epígraf *European Quality of Life Survey (EQLS)* afirmen que, de mitjana, els europeus valoren la seva satisfacció vital amb un 7,1 en una escala que va de 0 (molt insatisfet) a 10 (molt satisfet).

Si bé l'ONU usa un índex per mesurar la **felicitat** mundial, l'OCDE, igual que la UE, dedica els seus esforços a mesurar el **benestar**. L'OCDE usa el *Regional Well-Being*, que estudia el benestar de la ciutadania a través d'onze temes clau, que es poden veure en la Taula 5. Per poder comparar els resultats entre països s'ha calculat un índex per cada un dels temes. Les dades que ens dona l'informe ens permeten situar el benestar que es viu a Catalunya¹⁹ comparant-lo amb la resta de Comunitats Autònomes (CCAA) de l'Estat espanyol i amb la resta de regions de l'OCDE.

¹⁸ Helliwell, John F., Richard Layard, i Jeffrey D. Sachs, *World Happiness Report 2019*, Nova York: Sustainable Development Solutions Network, 2019.

¹⁹ Les dades es poden comprovar a <https://www.oecdregionalwellbeing.org/ES51.html> [Consulta feta el 9/07/2019]

Taula 5. El benestar de la ciutadania a través d'11 temes, segons l'OCDE

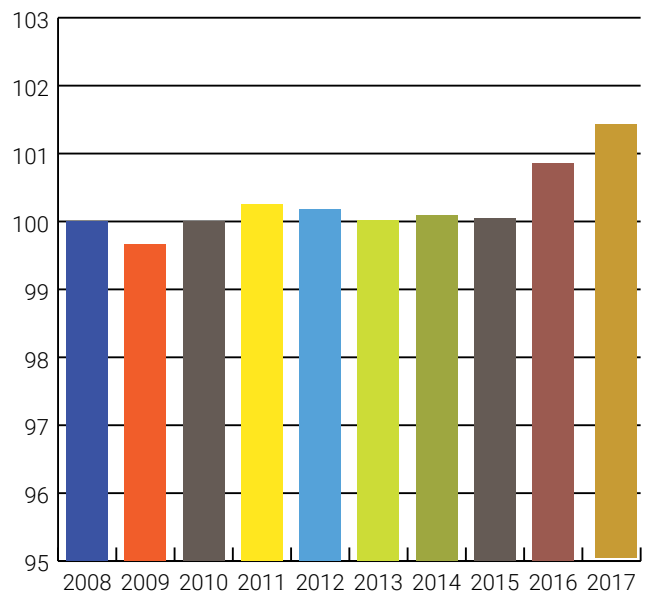
	Sobre 10	Lloc que ocupa respecte les 19 CCAA espanyoles	Lloc sobre les 394 regions OCDE
Accés a serveis	7.6	8	134
Compromís cívic i governança	4.4	13	252
Educació	4.7	7	280
Treball	5.2	6	315
Comunitat	7.9	16	193
Medi ambient	5.5	16	260
Ingressos	4.0	4	177
Salut	9.7	5	24
Seguretat	9.6	13	99
Habitatge	5.6	10	177
Satisfacció vital	4.8	9	260

24

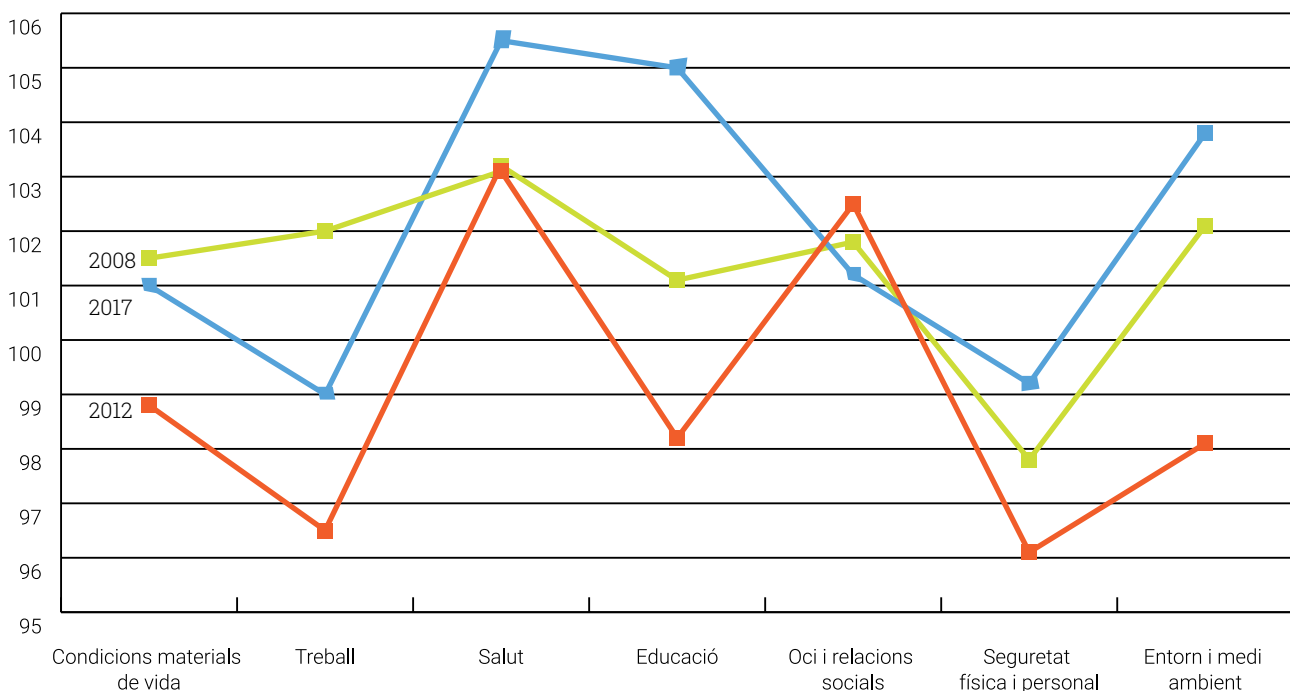
També l'Institut Nacional de Estadística analitza el benestar de la població espanyola tot agrupant de diversos indicadors per tal d'obtenir un índex global de qualitat de vida que anomenen "índice compuesto calidad de vida (AMPI)". Aquesta eina estadística els permet determinar uns ítems, analitzar-los, agrupar-los i comparar-los temporalment i per comunitats autònomes. Les dades inicials que es prenen per tal de fer la comparança és l'estat de cada un dels ítems en el primer any en què es tenen les dades (2008) i la resta d'anys es comparen amb aquelles, essent així la coincidència amb el valor del 2008 el 100. D'aquesta manera podem veure l'evolució que ha fet el benestar en la societat espanyola des del 2008 fins al 2017 en el Gràfic 4.

Gràfic 4. Evolució del **Benestar a la societat espanyola** entre 2008 i 2017

Elaboració pròpia. Font: INE

Gràfic 5. Resultats de benestar a Catalunya anys 2008, 2012 i 2017
 Elaboració pròpia. Font: INE

Si prenem com a referència les dades inicials generals del total espanyol del 2008, Catalunya presenta els següents resultats de benestar (desdoblats en les dimensions de l'indicador AMPI):

En aquestes dades trobem a faltar la mesura del benestar subjektiu, que en la sèrie temporal i per totes les comunitats autònomes no hi figura.

D'altra banda també aporta dades de molt interès La mesura del benestar en l'àmbit local²⁰. L'objectiu d'aquesta proposta i assaig de primera anàlisi d'alguns territoris de Catalunya és "permetre elaborar polítiques públiques que tendeixin a millorar els nostres valors de benestar"²¹. Per això els autors construeixen un Índex sintètic de benestar local més enllà de les macromagnituds tradicionals. L'Índex té per unitats territorials els municipis i les comarques catalanes i és constituït pels següents **10 àmbits d'anàlisi**.

1. Condicions materials de vida (renda familiar disponible bruta IRPF, taxa de cobertura prestacions SEPE).
2. Ocupació (taxa d'atur, proporció aturats de llarga durada, contractes nous inferior a sis mesos/nous contractes).
3. Habitatge (desnonaments/població, lloguers/IRPF).
4. Salut (edat mitjana de les defuncions, irradiació solar).

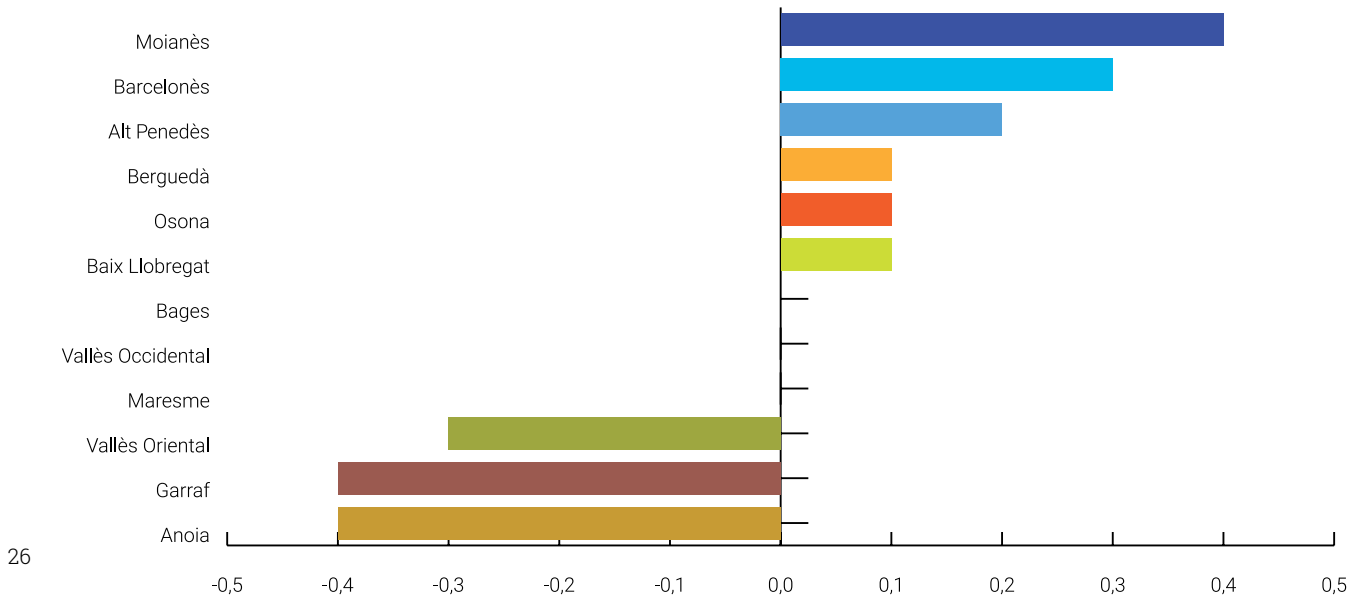
5. Educació (taxa de no graduats en ESO, taxa d'escolarització al 17 anys).
6. Medi ambient (índex català de qualitat de l'aire, percentatge de recollida selectiva/total de residus domèstics).
7. Seguretat ciutadana (menors atesos en la justícia juvenil, judicis resolts per delictes de lleure).
8. Governança (taxa d'abstenció eleccions locals).
9. Desigualtat (desigualtat de gènere en càrrecs electes, desigualtat de gènere en atur, desigualtat de gènere en contractes indefinits).
10. Comunitat (taxa persones de 75 o més anys que viu sola, infants menors de tres anys escolaritzats): indicadors relacionats amb el civisme i el sentiment de comunitat del territori. Són indicadors de valoració, satisfacció o coneixement del territori.

²⁰ Álamo, Sandra (Dir.) La mesura del benestar en l'àmbit local. Proposta metodològica de la Xarxa d'Observatoris del Desenvolupament Econòmic Local (XODEL), Barcelona: Diputació de Barcelona, 2016

²¹ Id.

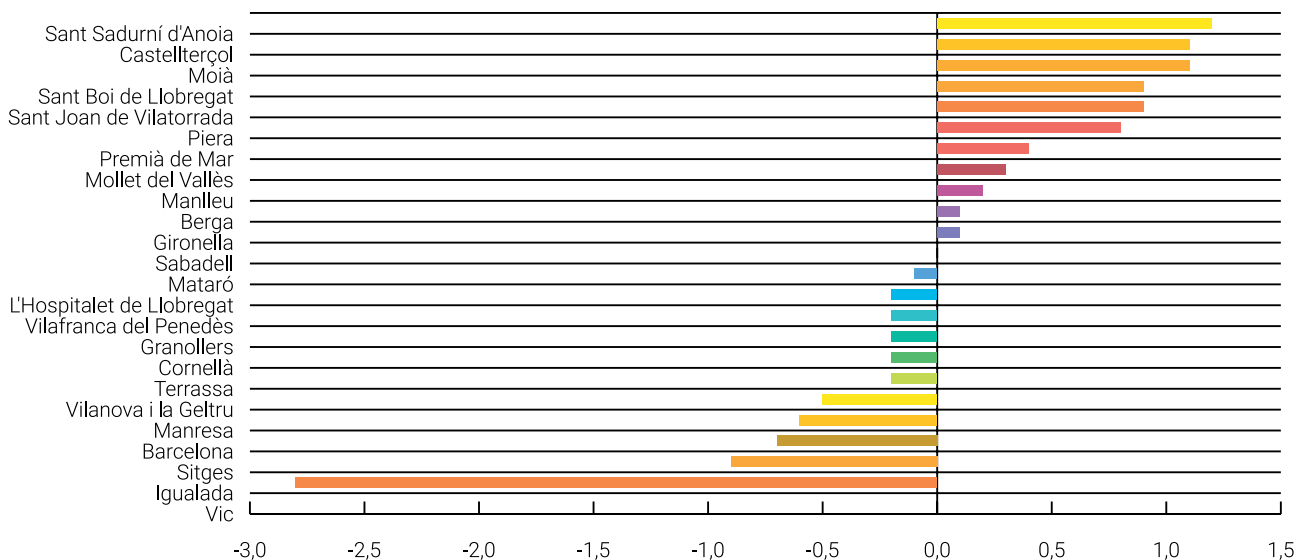
Gràfic 6. Índex sintètic de benestar de la demarcació de Barcelona (de més a menys)

Elaboració pròpia. Font: XODEL. Zero és el valor de la mitjana

Gràfic 6. Índex sintètic de benestar de la demarcació de Barcelona (de més a menys)

Elaboració pròpia. Font: XODEL. Zero és el valor de la mitjana

Hem fet una mostra dels índexs de benestar i de mesura de la felicitat més destacats. S'hi poden afegir altres estudis i còmputos interessants, com per exemple el treball del professor Eduardo Bericat que, a més de mesurar la felicitat i la infelicitat, proposa un índex nou que mesuri el benestar socioemocional²².

El repte més gran al qual ens enfrontem no és tant el fet de mesurar correctament la felicitat, la infelicitat i el benestar de les nostres societats complexes -ja sigui en el l'àmbit local, europeu i mundial- sinó el de construir-les.

²² Bericat, Eduardo, Excluidos de la felicidad. La estratificación social del bienestar emocional en España, Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 2018

UN MÓN QUE CAL TRANSFORMAR GLOBALMENT: L'AGENDA 2030 I ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS)

Els caps d'estat i de govern i alts mandataris de l'ONU, reunits a Nova York del 25 al 27 de setembre de 2015 coincidint amb el 70è aniversari d'aquesta organització, van aprovar un document que ha de ser transcendent pel nostre futur: **Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development**.²³ **Es tracta d'un pla d'acció a favor de les persones, el planeta, la prosperitat i la pau a través d'una aliança de col·laboració d'àmbit global.** El document recull: "Hem pres la determinació d'alliberar la humanitat de la tirania de la pobresa i les privacions, i de guarir i protegir el nostre planeta. **Estem decidits a**

prendre les mesures audaces i transformatives que es necessiten urgentment per a reconduir el món pel camí de la sostenibilitat i la resiliència. En emprendre conjuntament aquest viatge, ens comprometem a no deixar ningú enrere."²⁴

L'Agenda està estructurada en **17 grans objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**. Cada un d'aquests ODS es caracteritzen per ser: universals, globals -aborden els desafiaments locals, nacionals i transnacionals més urgents dels nostres temps-, integrals, mesurables, ambiciosos, inclusivament i multidimensionals, ja que inclouen les tres dimensions del desenvolupament sostenible -l'econòmica, la social i la mediambiental-.

Taula 6. Els 17 grans objectius de desenvolupament sostenible (ODS)

Font: Transformar el nostre món. L'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible.

ODS	TEMA	
1	Pobresa	Acabar amb la pobresa en totes les seves formes a tot arreu.
2	Fam	Acabar amb la fam i la inanició, aconseguir la seguretat alimentària, millorar la nutrició i promoure una agricultura sostenible.
3	Salut	Garantir vides saludables i promoure el benestar per a totes les edats.
4	Educació	Garantir una educació inclusiva per a tothom i promoure oportunitats d'aprenentatge duradores que siguin de qualitat i equitatives.
5	Gènere	Aconseguir la igualtat de gènere a través de l'enfortiment de dones adultes i joves.
6	Aigua	Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua i de les condicions de sanejament.
7	Energia	Garantir l'accés de totes les persones a fonts d'energia assequibles, fiables, sostenibles i renovables.
8	Ocupació	Promoure un creixement econòmic sostingut, inclusivament i sostenible, una ocupació plena i productiva, i un treball digne per a totes les persones.
9	Infraestructures	Construir infraestructures resistents, promoure una industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació.
10	Desigualtat	Reduir la desigualtat entre i dins dels països.
11	Ciutats	Crear ciutats sostenibles i poblats humans que siguin inclusivament, segurs i resistents.
12	Consum	Garantir un consum i patrons de producció sostenibles.
13	Clima	Combatre amb urgència el canvi climàtic i els seus efectes.
14	Mars	Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, mars i recursos marins per a un desenvolupament sostenible.
15	Terra	Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, i detenir i revertir la degradació de la terra i detenir la pèrdua de la biodiversitat.
16	Pau i justícia	Promoure societats pacífiques i inclusivament per aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar a totes les persones accés a la justícia i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusivament a tots els nivells.
17	Aliances	Enfortir els mitjans per implementar i revitalitzar les associacions mundials per a un desenvolupament sostenible.

²³ La Generalitat de Catalunya n'ha publicat la versió catalana: Transformar el nostre món... l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible. Barcelona: Entitat autònoma del Diari Oficial i de Publicacions, 2017

²⁴ Id. p. 7

Aquests disset ODS s'articulen sota cinc principis fonamentals:

- El sentit d'**urgència** per a assolir-los.
- El potencial **transformador** dels ODS.
- El seu caràcter **global** i universalitzador.
- El seu caràcter **indivisible**: s'han d'assolir tots i cada un, sense renúncies.
- L'**equilibri** entre les tres dimensions: l'econòmica, la social i l'ambiental.

28

La Unió Europea s'ha fet seva l'Agenda 2030 i els ODS en la reunió d'Estrasburg del 22 de novembre de 2016 i s'ha compromès a integrar-la en el marc i en les prioritats de la política europea. Per tal de fer-ne anualment el seguiment publica l'anuari estadístic *Sustainable development in the European Union*²⁵.

El Consell de Ministres del govern espanyol va aprovar el 29 de juny de 2018 un *Plan de acció para la implementació de la Agenda 2030*²⁶, amb el compromís de tots els governs autonòmics de trobar estratègies i aliances per a l'aplicació i el seguiment els 17 ODS. A Catalunya, l'estudi per a la implantació i el seguiment el fa el Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible (CADS)²⁷, que té per missió assessorar el Govern de Catalunya en la integració de la sostenibilitat en les seves principals polítiques i actuacions. És a partir d'aquí que ha elaborat *L'Agenda 2030: transformar Catalunya, millorar el Món. Els reptes per a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible a Catalunya*²⁸.

Cristina Gallach, alta comissionada per a l'Agenda 2030 del govern espanyol, en referència al compromís dels 193 països de l'ONU amb els ODS, escriu: "Un compromís global que interpel·la a tots els països i regions del món per a la transformació de les relacions polítiques, socials i econòmiques que les nostres societats demanen. Una nova Agenda que pretén ser una resposta real als reptes del desenvolupament i de la sostenibilitat del planeta."²⁹

UN MÓN QUE TRANSFORMA L'EDUCACIÓ: L'OBJECTIU 4 DE L'AGENDA 2030

L'objectiu 4 de *L'Agenda 2030* referent a l'Educació estableix que s'ha de "**Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom**". En la concreció, l'**ONU estableix set fites a assolir fins al 2030, que a Catalunya han estat precisades pel**

Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible (CADS)" en el seu ja citat informe. Veiem-les en concreció:

> Fita 1

Vetllar perquè totes les nenes i nens acabin els cicles de l'ensenyament primari i secundari, que ha de ser gratuït, equitatiu i de qualitat i produir resultats escolars pertinents i eficaços.

Els reptes que **Catalunya** té plantejats en relació amb aquesta fita són:

- > **Reforçar la detecció primerenca de les dificultats d'aprenentatge i aplicar mecanismes d'acompanyament i reforç personalitzats.**
- > **Garantir l'equitat del sistema educatiu a través de mesures específiques per a l'alumnat en condicions socials més desfavorides.**
- > **Abordar dinàmiques de desigualtat estructural com la segregació escolar.**
- > **Impulsar la recollida de dades sobre desigualtats educatives així com la recerca i l'avaluació.**
- > **Garantir la qualitat de l'educació obligatòria a través d'una visió holística de l'aprenentatge.**
- > **Millorar la inversió en educació.**

> Fita 2

Vetllar perquè totes les nenes i nens tinguin accés a serveis d'atenció i desenvolupament en la primera infantesa i a un ensenyament preescolar de qualitat, a fi que estiguin preparats per a l'ensenyament primari.

Els reptes que **Catalunya** té plantejats en relació amb aquesta fita són:

- > **Garantir un accés preferent a l'etapa educativa dels 0 a 3 anys als infants d'entorns desfavorits o amb famílies de baix capital sociocultural.**
- > **Garantir una oferta suficient i assequible de serveis**

²⁵ Eurostat, Oficina Europea d'Estadística. Sustainable development in the European Union. A Statistical Glance from the viewpoint of the unsustainable development goals. 2016. Disponible on-line: <https://ec.europa.eu/eurostat/publications/all-publications>. Setembre 2019.

²⁶ *Plan de acción para la implementación de la Agenda 2030. Hacia una estrategia española de desarrollo sostenible*. Madrid: Dirección General de Políticas de Desarrollo Sostenible, 2018.

²⁷ Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible. Recuperat de <http://cads.gencat.cat/ca/inici/>

²⁸ Generalitat de Catalunya. Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència. Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible, informe 3/2016. Barcelona: Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions, 2018.

²⁹ Gallach, Cristina. *Una agenda para un mundo más justo y sostenible* a SEO/BirdLife, *17 aves para 17 ODS*, Madrid: 2019, p. 10

d'atenció infantil durant l'etapa educativa dels 0 a 3 anys.

> Fita 3

Assegurar l'accés en condicions d'igualtat per a totes les persones una formació tècnica, professional i superior de qualitat, inclòs l'ensenyament universitari.

Els reptes que **Catalunya** té plantejats en relació amb aquesta fita són:

- Universalitzar l'assoliment dels estudis secundaris superiors.
- Oferir un suport i acompanyament integral a joves per tal d'evitar l'abandonament prematur dels estudis.

> Fita 4

Augmentar substancialment el nombre de persones joves i adultes que tenen les competències necessàries, en particular tècniques i professionals, per accedir a l'ocupació, el treball decent i l'emprenedoria.

Els reptes que **Catalunya** té plantejats en relació amb aquesta fita són:

- > Fomentar l'aprenentatge de competències per a un entorn canviant, que requereix adaptabilitat i rapidesa, treball en equip, gestió de la informació, pensament crític, capacitat de comunicació i resolució de problemes.
- > Promoure la millora de competències de la població de més edat.
- > Garantir i promoure l'accés a la formació per a l'ocupació dels col·lectius que més ho necessiten.
- > Incentivar l'aprenentatge i la formació al llarg de la vida.
- > Fomentar la creació de llocs de treball qualificats per a aprofitar el talent de la societat catalana.

> Fita 5

Eliminar les disparitats de gènere en l'educació i garantir l'accés en condicions d'igualtat de les persones vulnerables, incloent les persones amb discapacitat, els pobles indígenes i els nens i les nenes en situacions de vulnerabilitat, a tots els nivells de l'ensenyament i la formació professional.

Els reptes que **Catalunya** té plantejats en relació amb aquesta fita són:

- > Fomentar la coeducació en tots els nivells educatius i formar adequadament la comunitat educativa.
- > Garantir una educació de qualitat per a les persones amb discapacitat i formar-los per a l'accés al món laboral i la participació social.
- > Garantir l'accés dels infants més desfavorits a activitats fora de l'escola amb valor educatiu.
- > Capacitar l'alumnat per a una tria acadèmica lliure dels condicionants de gènere.

> Fita 6

Garantir que tot el jovent i almenys una proporció substancial de persones adultes, tinguin competències de lectura, escriptura i aritmètica.

Els reptes que **Catalunya** té plantejats en relació amb aquesta fita són:

- > Garantir que tota la ciutadania de Catalunya sàpiga llegir i escriure.
- > Garantir que tot el jovent tingui competències de lectura, escriptura i aritmètica.

>Fita 7

Garantir que tot l'alumnat adquireixi els coneixements teòrics i pràctics necessaris per promoure el desenvolupament sostenible, entre altres coses mitjançant l'educació per al desenvolupament sostenible.

lupament sostenible i l'adopció d'estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i de la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.

Els reptes que **Catalunya** té plantejats en relació amb aquesta fita són:

- > Promoure la integració curricular de l'educació per al desenvolupament sostenible en tots els nivells d'ensenyament, des d'educació primària fins a la universitat.
- > Incorporar la sostenibilitat en l'àmbit de la recerca.
- > Construir l'educació sobre la base dels pilars de la cultura de la pau, la llibertat, la solidaritat, la tolerància, els drets humans, la igualtat de gènere i el respecte per la diversitat cultural.
- > Avançar en la implementació de la reforma horària.

El Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible (CADS) resumeix els principals reptes que es plantegen a Catalunya en relació amb l'objectiu de desenvolupament sostenible (ODS) número 4 amb els següents 15 punts:

1. Garantir la qualitat de l'educació obligatòria a través d'una visió holística de l'aprenentatge, que superi les dicotomies tradicionals entre aspectes cognitius, emocionals i ètics.
2. Fomentar l'aprenentatge de competències per a un entorn canviant, que requereix adaptabilitat i rapidesa, treball en equip, gestió de la informació, pensament crític, capacitat de comunicació i resolució de problemes.
3. Reforçar la detecció primerenca de les dificultats d'aprenentatge i aplicar mecanismes d'acompanyament i reforç personalitzats.

4. Garantir l'equitat del sistema educatiu a través de mesures específiques per l'alumnat en condicions socials més desfavorides i abordar dinàmiques de desigualtat estructural com la segregació escolar.
5. Reforçar i diversificar els serveis educatius municipals per als infants de 0 a 3 anys i les seves famílies, sobretot en els barris més pobres.
6. Fomentar la coeducació en tots els nivells educatius i formar adequadament a la comunitat educativa.
7. Universalitzar l'assoliment dels estudis secundaris superiors.
8. Construir l'educació sobre la base dels pilars de la cultura de la pau, la llibertat, la solidaritat, la tolerància, els drets humans, la igualtat de gènere i el respecte per la diversitat cultural.
9. Promoure la millora de competències i l'accés a la formació per a l'ocupació dels col·lectius que més ho necessiten.
10. Incentivar l'aprenentatge i la formació al llarg de la vida.
11. Garantir una educació de qualitat per a les persones amb discapacitat així com formar-los per a l'accés al món laboral i la participació social.
12. Garantir l'accés dels infants més desfavorits a activitats fora de l'escola amb valor educatiu.
13. Garantir que tota la ciutadania de Catalunya sàpiga llegir i escriure.
14. Promoure la integració curricular de l'educació per al desenvolupament sostenible en tots els nivells d'ensenyament, des d'educació primària fins a la universitat.
15. Millorar la inversió en educació.

La UNESCO, amb la UNICEF, el Banc Mundial, la UNFPA, el PNUD, ONU Dones i l'ACNUR, va organitzar el Fòrum Mundial d'Educació 2015 a Incheon (República de Corea). Més de 1.600

Quan el nostre projecte estratègic Horitzó 2030 acabi, bona part de l'alumnat actual ja haurà d'estar preparat per afrontar, i ser protagonista, d'aquestes tres revolucions -climàtica, econòmica i social- i alhora haurà d'emprendre treballs que encara no s'han ni creat ni pensat per unes tecnologies que, com a molt, en aquests moments, són emergents. Tampoc podem predir amb fiabilitat quins seran els problemes socials més urgents que hauran d'atendre.

participants de 160 països, entre els quals hi havia 120 ministres, caps i membres de delegacions, caps d'organismes i funcionaris d'organitzacions multilaterals, així com representants de la societat civil, la professió docent, la joventut i el sector privat, van aprovar la **Declaració d'Incheon per a l'Educació 2030**. El centre UNESCO de Catalunya n'ha fet la versió catalana³⁰. Els signants de la declaració es fan seus els ODS i en referència a l'educació afirmen: "És clar, també, que les aspiracions compreses en l'ODS 4 proposat no poden fer-se efectives si no van acompanyades d'un augment significatiu i ben definit del finançament, en particular en aquells països que estan més lluny d'assolir l'educació de qualitat per a tothom en tots els nivells. Estem decidits, per tant, a augmentar la despesa pública en educació, d'acord amb el context nacional, i instem a fer que es compleixin els objectius de referència internacionals i regionals d'assignar de manera eficient a l'educació, com a mínim, entre un 4% i un 6% del producte interior brut o entre un 15% i un 20% del total de la despesa pública."³¹

La Declaració d'Incheon és una concreció més d'estratègies, modalitats d'aplicació, monitoratge i revisió de les polítiques adoptades a partir d'evidències per tal d'assolir les fites de l'ODS 4.

Cal també tenir present el document de l'OCDE *The future of education and Skills. Education 2030* (2018). S'hi preveu que **les persones del 2030 hauran de tenir eines per afrontar amb èxit tres tipus de revolucions: la climàtica, l'econòmica i la social.**

Davant la incertesa, el document de l'OCDE considera que només l'educació pot preparar la joventut per a afrontar tots aquests reptes. És necessari respondre a les següents qüestions:

1. Quins coneixements, habilitats, actituds i valors haurà de desenvolupar l'alumnat actual per afrontar amb èxit el futur immediat?

2. Quines competències seran necessàries?

L'OCDE aposta perquè el treball es faci de manera internacional i coordinada. Això passa per una visió comuna, uns processos compartits, unes avaluacions acordades i uns seguiments consensuats. Els entorns d'aprenentatges hauran de ser innovadors, inclusivament, hauran de depassar el marc escolar i tenir una visió global.

³⁰ Declaració d'Incheon i Marc d'Acció per a la implementació de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 4, Barcelona: Centre UNESCO de Catalunya, 2018

³¹ Id. Article 14, p. 11

El document de l'OCDE identifica cinc qüestions que han de ser potenciades de manera mancomunada per les polítiques educatives dels respectius països:

1

L'aprenentatge ha d'estar basat en la qualitat més que en la quantitat d'hores.

Les escoles afronten una sobrecàrrega curricular per les pressions de les famílies, les universitats i les empreses.

2

El temps d'implantació i d'avaluació de resultats de les reformes pedagògiques i escolars s'ha d'escurçar.

Massa sovint es perd temps entre el disseny de la reforma, la presa de decisions, la implantació i l'avaluació de l'impacte.

3

Les reformes han de ser de gran qualitat perquè l'alumnat compregui més i millor.

4

Els currículums han d'assegurar l'equitat en tots els processos d'innovació i de millora.

5

La planificació dels canvis ha de ser altament acurada per assolir resultats fructífers.

32

Altres iniciatives catalanes ajuden a l'obtenció d'aquestes fites. Així s'ha d'entendre el recent **Pacte contra la segregació escolar a Catalunya. Un compromís per a l'èxit educatiu** (2019), promogut pel Síndic de Greuges i signat per les associacions, entitats, i administracions més significatives de l'àmbit educatiu.

UN MÓN DIGITAL AMB DEURES I DRETS

Internet ha canviat tots els aspectes de la vida de les persones, dels serveis i de la indústria tant en l'àmbit local, com global i intercultural. Ara ja sabem que el fàcil accés al món digital i el big data accentuen la vulnerabilitat de les persones. També, que acabarà transformant la governança de la democràcia, l'exercici complet i la plena comprensió de la política tal com avui la coneixem. En aquest nou context és evident que la defensa dels ciutadans passa en primer lloc, i de forma essencial, pel seu apoderament. La formació en drets i deures digitals dels ciutadans és una prioritat pel present més immediat i pel futur.

Són diversos el països, les ciutats i els parlaments que han pres iniciatives que regulen els drets i deures digitals, així com l'apoderament de la ciutadania en el món digital, alguns dels més destacats són la Comissió Europea³², Anglaterra³³, França³⁴, Luxemburg³⁵, Itàlia³⁶ o la mateixa ciutat de Barcelona³⁷.

D'altra banda, la problemàtica s'està treballant en diversos fóruns internacionals que han posat criteris exhaustius i rigo-

rosos, com ara, entre altres, *The Universal Declaration of Digital Rights (2017)* o, anteriorment, *The Charter of Digital Rights -EDRI (2014)*.

El Departament de Polítiques Digitals i Administració Pública de la Generalitat de Catalunya ha presentat recentment la *Carta catalana per als drets i les responsabilitats digitals*³⁸. **La carta es fonamenta en la idea que la ciutadania és part activa i ha de poder donar raó i responsabilitzar-se d'aquests drets i deures digitals. Es desplega en els següents camps:**

- > **Accés universal a internet:** universal, equitatiu, no discriminatori, de qualitat, sostenible, respectuós amb el medi ambient.
- > **Model de governança** d'internet obert, inclusiu, amb pluralitat i diversitat d'actors (multi-stakeholderism), transparent, col·laboratiu, descentralitzat, amb identitat digital sobirana i individualitzada, que promogui i garanteixi la diversitat cultural i el multilingüisme.
- > **Llibertat d'expressió i d'informació.** Una internet lliure de censura, amb llibertat de manifestació, creença, opinió i protesta en línia, de reunió i associació en línia, d'accés i gestió de la informació pública per defecte obert i operable.

³² European Union, *Code of Eu Online Rights*, Luxembourg, 2012. Recuperat de: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/sites/digital-agenda/files/Code%20EU%20online%20rights%20EN%20final%202.pdf>

³³ Department for Digital, Culture, Media & Sport, *Digital charter*, 2019. Recuperat de: <https://www.gov.uk/government/publications/digital-charter>

³⁴ Agence nationale de la sécurité des systèmes d'information (ANSII) *Charte d'utilisation des moyens informatiques et des outils numériques*, 2017. Recuperat de: <https://www.ssi.gouv.fr/actualite/charte-dutilisation-des-moyens-informatiques-et-des-outils-numeriques-le-guide-indispensable-pour-les-pme-et-eti/>

³⁵ Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg, *Charte de bonne conduite en matière de sécurité de l'information numérique*, 2018. Recuperat de: <https://cybersecurite.public.lu/fr/publications/2018/Charte.html>

Des del Col·legi Sant Miquel dels Sants volem contribuir amb aquest nou projecte d'objectius estratègics a millorar l'educació que oferim a la ciutadania tant de la ciutat de Vic com del seu àmbit d'influència. El repàs als elements contextuals que hem fet ens orienta per dirigir les nostres voluntats cap a **un nou model educatiu més inclusiu, d'alta qualitat i equitat, que promogui els aprenentatges profunds, competencials, respectuosos, integradors, eficaços, de mentalitat oberta, internacionals i duradors.**

33

superin les actuals dificultats territorials en l'exercici dels drets davant l'ús de desenvolupaments tecnològics supranacionals.

> **Innovació digital, creació, accés i distribució del coneixement.** Accés universal a la generació, distribució, cooperació, contrastació i avaluació del coneixement digital. Tothom ho ha de poder fer amb la llengua de lliure elecció. El dret i la responsabilitat d'accedir al coneixement tecnològic, lliure i obert, és la base de la societat digital i la base de la sobirania de la ciutadania de la nova era.

> **Protecció de dades i privacitat de la informació.** L'ús transparent, obert i públic de les informacions digitals ha de garantir la sobirania personal de les dades pròpies. S'han de fer efectius els protocols de protecció d'aquestes dades que recullen les directrius europees (el Reglament general de protecció de dades RGPD). S'ha de possibilitar l'asil digital i la gestió del record i l'oblit digital.

> **Garantir la capacitació i la inclusió digital.** S'ha de fomentar el dret i la responsabilitat a l'educació sobre i amb mitjans digitals, ja sigui a internet com en la intel·ligència artificial. Les persones més joves tenen el dret i la responsabilitat de ser agents de canvi cap una societat plenament digital.

> **Sobre l'ètica en l'ús de la intel·ligència artificial i dels algorismes.** Els sistemes basats en algorismes i intel·ligència artificial han de ser dissenyats de forma respectuosa amb els drets de les persones, auditables, han de respectar la diversitat social, cultural i econòmica dels contextos.

> **Mecanismes de salvaguarda dels drets digitals.** Els organismes públics han de garantir a totes les persones l'accés universal i efectiu a sistemes i mecanismes de resolució de conflictes eficaços i eficients, gratuïts i de resposta ràpida. S'han d'establir protocols internacionals que

UN MÓN DE REPTES

Jordi Riera, a l'inici de *Reptes de l'educació a Catalunya. Anuari 2018*, escriu:

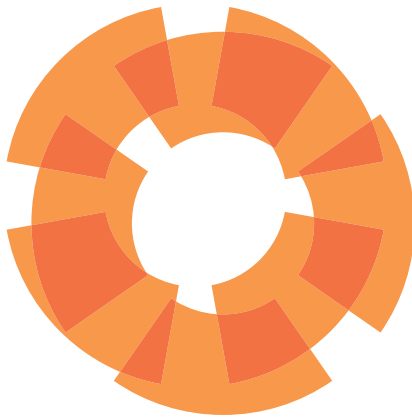
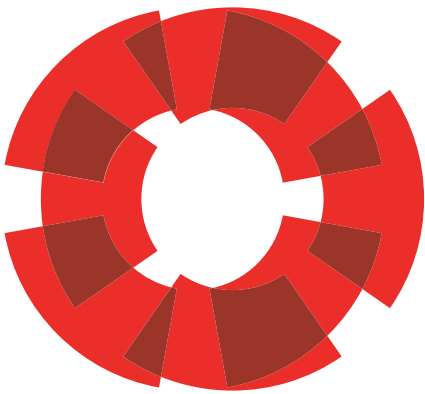
"Som, doncs, dalt d'una gran onada de renovació i revitalitzada reflexió pedagògica a diferents nivells i que emula, en l'esperit, temps ja viscuts de la nostra història de fa més d'un segle, però amb ànsies renovades de trobar-hi respostes educatives noves i millors, pròpies del segle XXI"³⁹

³⁶ Camera dei deputati, XVII legislatura, Commissione per i diritti e i doveri in internet, *Dichiarazione dei diritti in internet*, Roma, 2015. Recuperat de: https://www.camera.it/application/xmanager/projects/leg17/commissione_internet/TESTO_ITALIANO_DEFINITIVO_2015.pdf

³⁷ Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB), *Carta de Barcelona pels drets de la ciutadania en l'era digital*, Barcelona: 2019. Recuperat de: [\[https://www.icab.cat/files/242-500412-DOCUMENTO/CartaDretsDigitalsCAT-v1.pdf\]](https://www.icab.cat/files/242-500412-DOCUMENTO/CartaDretsDigitalsCAT-v1.pdf)

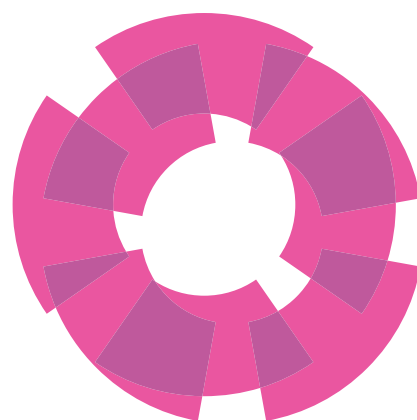
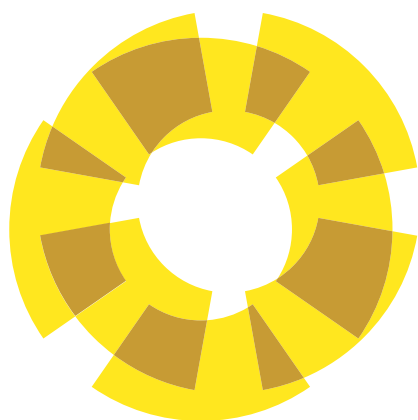
³⁸ Generalitat de Catalunya, Departament de polítiques digitals i administració pública, *Carta catalana per als drets i les responsabilitats digitals*, Barcelona: 2019

³⁹ Riera, Jordi (Dir.) *Reptes de l'educació a Catalunya. Anuari 2018* Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 2019, p. 19

Objectius

Els objectius que es recullen a continuació són fruit de la reflexió, el debat i l'anàlisi que han realitzat de forma activa els grups impulsors de l'Horitzó 2030, integrats per diversos agents directament vinculats al Col·legi Sant Miquel dels Sants, com són l'equip docent i l'equip no docent, les famílies, l'alumnat, així com la direcció. També hi ha col·laborat el Consell Escolar i el Patronat.

Tal com es detalla al principi del document, l'**Horitzó 2030** gira al voltant de dos grans eixos: les **persones** i el **coneixement**. I sobre aquests hi giren els **entorns** d'aprenentatges i les **es-**

tructures organitzatives. D'aquí que els objectius s'agrupen en quatre grans àmbits de treball: **Coneixement, Subjectes d'aprenentatge, Entorns d'aprenentatge i Estructura**.

Volem contribuir a la consecució dels 17 Objectius pel Desenvolupament Sostenible (ODS) de L'Agenda 2030 i amb una cura molt especial a l'assoliment de l'Objectiu 4, dedicat a l'educació. Estem convençuts que la clau de l'èxit es troba en la nostra capacitat d'enfocar de manera internacional els continguts, les capacitats, l'estructura i la gestió del coneixement.

Tenim en compte que escrivim l'H2030 en un context de canvi cultural, econòmic, social i laboral, al qual l'educació haurà de donar resposta. Caldrà dissenyar estratègies, opcions i maneres de fer educatives que s'adaptin a les noves expectatives i necessitats de la comunitat en sentit ampli. La redacció d'aquests objectius fa pensar que hi ha circumstàncies que no som capaços de preveure, però que afrontarem amb voluntat d'adaptació, d'empendre i de seguir creant una entitat al servei de l'educació de qualitat. Aquesta obertura al futur reclama un

compromís especial basat en la confiança, en la participació i en la corresponsabilitat de tots els membres de la nostra comunitat.

Coneixement

Àmbit
Coneixement
Grups
Pedagogia i didàctica
Recerca i coneixement
Internacionalització

Objectiu 1

Educar cadascun dels nois i noies de manera integral i personalitzada per tal de desenvolupar competències personals, socials i acadèmiques, amb projecció de futur.

Àmbit Coneixement Grup 1 Pedagogia i didàctica

Grup impulsor

Bofill, Fina
Carrera, Judit
Esteras, Núria
Jiménez, Anna
Padilla, Miquel
Prat, Lluïsa
Vallín, Mònica

Presentació

Segons l'informe de la UNESCO 'Repensar l'educació' (2015), la societat actual és complexa i canviant i és per això que "s'espera que l'educació prepari els individus i les comunitats donant-los la capacitat d'adaptar-se i reaccionar. (...) No havia estat tan urgent replantejar el propòsit de l'educació i l'organització de l'aprenentatge." En aquest marc, "**La singularitat de cada alumne i les seves necessitats han de ser els eixos vertebradors de l'acció educativa**", tal com s'apunta en el Debat sobre el futur de l'educació a Catalunya 'Ara és demà' (2017).

Descripció

Volem educar els i les alumnes de manera integral per tal que desenvolupin competències personals, socials i acadèmiques, en contextos autèntics, vivencials i amb projecció de futur, a partir de metodologies actives, on l'alumnat sigui el protagonista de la construcció del seu aprenentatge i desenvolupament. En aquest context, la figura docent ha de ser activadora de l'aprenentatge i no tant facilitadora d'aquest.

Accions prioritàries

- > Organitzar el currículum i les activitats d'aprenentatge i avaluació al voltant de l'adquisició i el desenvolupament de competències transversals i específiques.

- > Organitzar l'acció educativa a partir de l'establiment de plans personals d'aprenentatge.
- > Promoure la construcció d'entorns personals d'aprenentatge –amb activitats presencials i digitals– que ofereixin a l'alumnat recursos i oportunitats per assolir coneixements nous.
- > Promoure la participació en la presa de decisions dels nois i noies en les activitats d'ensenyament-aprenentatge.
- > Ajudar que els infants i joves construeixin un projecte vital propi i que desenvolupin estratègies d'ecologia emocional per tal de madurar i relacionar-se de manera constructiva amb ells mateixos, els altres i el món.
- > Incorporar temps i espais específics perquè nois i noies reflexionin sobre la seva manera d'abordar les activitats i les tasques d'aprenentatge, escolars i no escolars, i també sobre la visió que tenen d'ells mateixos com a aprenents.
- > Utilitzar diversitat de metodologies d'indagació en funció dels objectius d'aprenentatge.

Documentació de referència

Coll, C. (coord.) (2018). La personalització de l'aprenentatge. *Dossier Graó*, 3.

Consell Escolar de Catalunya (2017). Ara és demà. *Debat sobre el futur de l'educació a Catalunya. Conclusions i propostes*. Recuperat l'1 d'octubre de 2019, de: http://consellescolarc.cat/web/.content/consell_escolar/actuacions/4jornades/araesdemadocuments/Doc_1-2017_AraesdemaprovatPle.pdf (1 d'octubre de 2019)

UNESCO (2015). *Repensar l'educació: vers un bé comú mundial?* Recuperat de https://drive.google.com/file/d/1VsmC1Z8M1mFbyMJSu4_xpUth9mhxL197/view

Objectiu 2

Afavorir un aprenentatge actiu basat en la recerca, que potencii la formulació de preguntes, el rigor metòdic i l'exploració, i faci possible una comprensió crítica tant del medi natural com del social. Propiciar l'assoliment de la competència investigadora en tots els nivells i entendre el coneixement com un procés creatiu, arrelat en una gestió honesta de la informació i encaminat a l'elaboració d'un discurs propi i compromès.

42

Àmbit

Coneixement

Grup 2

Recerca i coneixement

Grup impulsor

Bescós, Pere
Cao, David
Casadevall, Núria
Dorca, Marta
Espona, Albert
Serrat, Montse

Presentació

Cal clarificar el paper de la recerca com a línia prioritària del Col·legi tal com apareixia definida en l'Horitzó 2020 i superar les ambigüitats que l'ús del concepte comportava, així com les perplexitats que podia generar. Aquesta clarificació passa, entre d'altres coses, per concretar el sentit o els sentits que ha de tenir la idea que la recerca ha de ser potenciada "a tots els nivells". En aquest sentit, un objectiu prioritari hauria de ser vincular la recerca a l'aprenentatge competencial i al desenvolupament d'una idea crítica (i per tant també competencial) del coneixement. En definitiva, cal entendre el procés de formació com un procés de progressiva capacitatció per a la plena competència intel·lectual.

Accions prioritàries

- > Reconèixer les diverses metodologies científiques i el fet que aquestes abasten tots els àmbits d'estudi de la realitat, tant humana com natural.
- > Comprendre el mètode científic d'acord amb el vocabulari adequat a cada etapa del procés educatiu, i focalitzar-lo en cada cas segons les prioritats pedagògiques.

- > Expandir la mentalitat lligada a la recerca a les diverses matèries, i vincular la recerca al treball per projectes.
- > Tenir una comprensió crítica del coneixement del qual es parteix en cada cas, i realitzar una anàlisi també crítica dels coneixements formals que es van adquirent a través de fonts diverses, de cara a l'adopció d'una posició pròpia.
- > A partir de la recerca, la indagació i la reflexió com a elements bàsics, encaminar-se a una producció creativa del coneixement i a una elaboració de discurs propi.
- > Actuar amb rigor en la utilització de les fonts i comportar-se amb honestat i lucidesa a l'hora de reconèixer-les i citar-les com a tals.

Documentació de referència

Barrabés, S. (et al.) (2010): *Introducció al disseny experimental: pràctiques de laboratori i de camp per a biòlegs*. Recuperat el 2 d'octubre de 2019, de: <https://dugi-doc.udg.edu/handle/10256/7389>

Quivy, R., Campenhoudt, L. V (1997). *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder

IB (2015): *Approaches to teaching and learning in the Diploma Programme*. International Baccalaureate. Recuperat el 2 d'octubre de 2019, de: https://xmltwo.ibo.org/publications/DP/Group0/d_0_dpatl_gui_1502_1/static/dpatl/guide.html

XTEC: El treball de recerca. Recuperat el 2 d'octubre de 2019, de: <http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/batxillerat/treballrecerca/>

Objectiu 3

Afavorir, des de la comunitat educativa, l'adquisició d'aquells coneixements, habilitats, actituds i valors que condueixin al desenvolupament de la competència global entesa com a quelcom que vol afavorir el diàleg intercultural.

Àmbit
Coneixement
Grup 3
Internacionalització

Grup impulsor

Carbonell, Mireia
Cunill, Marta
Ferrerres, Vanesa
Horrocks, Karl
Palacios, Ariadna
Rovira, Laia
Sánchez, Berta

Presentació

Vivim en un món divers, interconnectat i ràpidament canviant que planteja reptes nous i on aspectes com el compromís global, la identitat cultural, la multiculturalitat, les habilitats comunicatives i l'adaptabilitat adquireixen especial rellevància.

Accions prioritàries

- > Desenvolupar un compromís actiu amb el desenvolupament sostenible en els àmbits social, natural i econòmic.
- > Apostar per construir una societat justa i pacífica, inclusiva amb totes les cultures i comunitats on viure en pau i harmonia.
- > Educar en l'ús eficaç de plataformes multimèdia per afavorir la interconnectivitat internacional i promoure, alhora, l'esperit crític i l'honestedat.
- > Continuar impulsant l'aprenentatge de llengües per afavorir el diàleg intercultural.
- > Tenir present el dinamisme social i laboral per esdevenir individus flexibles i capaços.

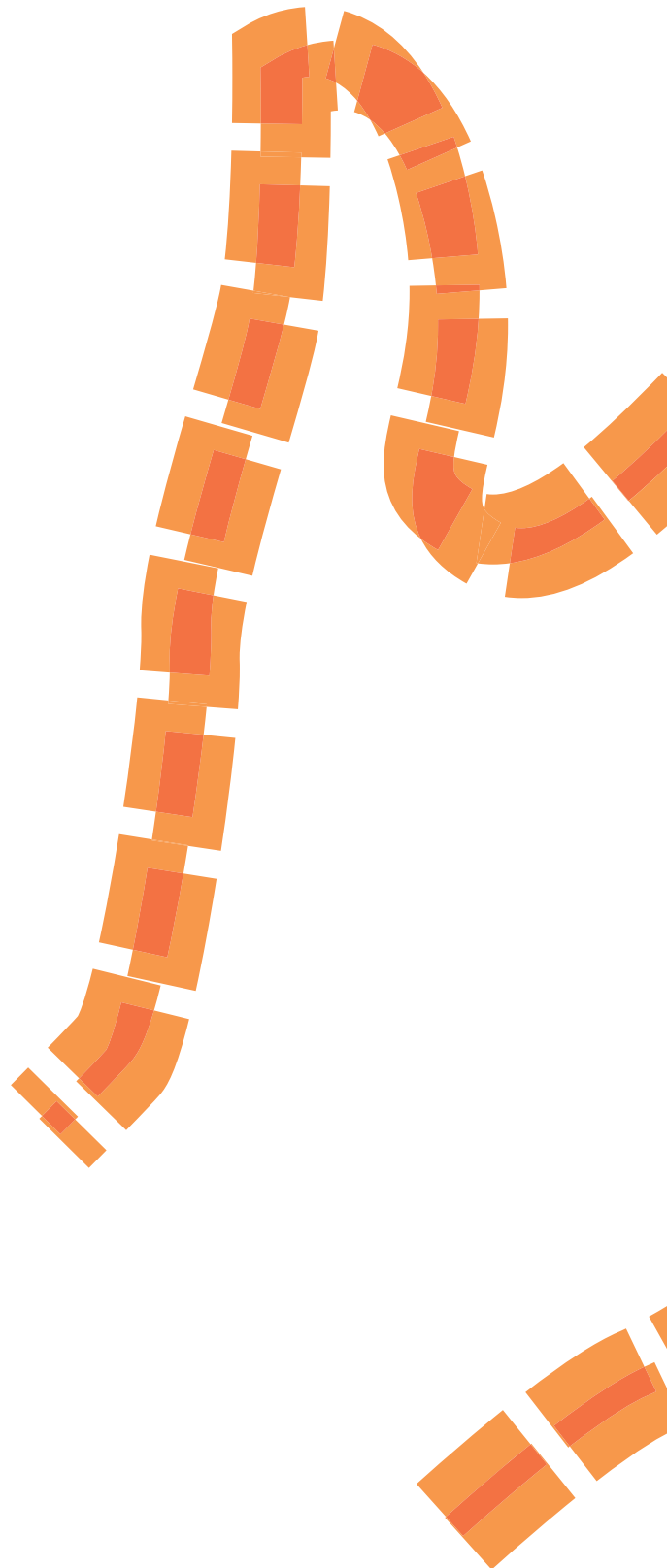
Documentació de referència

Bonal, X. (2018). Globalització i canvi educatiu: una transformació inevitable. *Jornada d'internacionalització de l'Educació: Ampliem horitzons*. Organitzada per la Subdirecció General de la Llengua i Plurilingüisme, Barcelona.

Pagès, L. (2018). La competència global. Una mirada comparada entre l'OCDE, la IEA i el model curricular català. *Jornada d'internacionalització de l'Educació: Ampliem horitzons*. Organitzada per la Subdirecció General de la Llengua i Plurilingüisme, Barcelona.

Perreña, M. (2018). La internacionalització: una estratègia clau del model educatiu plurilingüe. *Jornada d'internacionalització de l'Educació: Ampliem horitzons*. Organitzada per la Subdirecció General de la Llengua i Plurilingüisme, Barcelona.

Persones

Àmbit
Subjectes d'aprenentatge
Grups
Alumnat
Comunitat
Professionals del Col·legi
Famílies

Objectiu 4

Apoderar l'alumnat a través de la participació activa i el treball en valors, per potenciar les habilitats personals i l'educació socioemocional, en un aprenentatge aplicat i vivencial. Aprendre per a la vida formant persones íntegres i interconnectades amb el món, a partir d'aprenentatges significatius, tot establint vincles que afavoreixin el sentiment de pertinença al Col·legi.

Àmbit

Subjectes d'aprenentatge

Grup 1

Alumnat

Grup impulsor

Bas, Bruna
Borrós, Marta
Carreter, Marta
Espona, Berta
Freixas, Manel
Masoliver, Marta

Presentació

Partim de l'alumnat com a centre de l'aprenentatge i entenem que cada persona és única. Considerem prioritari fomentar l'adhesió i la implicació de l'alumnat a partir del sentiment de pertinença i la motivació per a l'aprenentatge. Pensem que l'alumnat ha de poder participar activament en els òrgans de decisió i en l'entorn educatiu.

Accions prioritàries

- > Entendre el procés educatiu com la suma de l'apoderament, l'aprenentatge de coneixements, les habilitats personals, les competències acadèmiques i vitals, els interessos socials, l'aprenentatge socioemocional, i la intel·ligència individual i col·lectiva.
- > Promoure l'aprenentatge de l'alumnat en temes connectats amb el seu món.
- > Aconseguir l'establiment de lligams i treballar les emocions amb el nostre alumnat.
- > Implementar experiències comunitàries.

Documentació de referència

Tonucci, Francesco. Trad. José Manuel Blanca. (2009) ¿Se puede enseñar la participación? ¿Se puede enseñar la democracia? *Investigación en la escuela* 2009, 68, 11-24. Recuperat de

<http://otrasvoceseneducacion.org/wp-content/uploads/2018/12/Se-Puede-Ense%C3%Blar-la-Participaci%C3%B3n.-Se-Puede-Ense%C3%Blar-la-Democracia-Tonucci.pdf>.

López, Paco (1998). Les habilitats socials de l'educador: un recurs clau en la relació d'ajuda. *Educació social. Revista d'intervenció socioeducativa*, 10, , 41-56. Recuperat de <https://www.raco.cat/index.php/EducacioSocial/article/view/144025/240709>.

Griselda Oliver (2016). *L'escola, o com apoderar els infants a construir una vida amb sentit. Núvol, el digital de cultura*. Recuperat el 2 d'octubre de 2019, de <https://www.nuvol.com/noticies/lescola-o-com-apoderar-els-infants-a-construir-una-vida-amb-sentit/>.

Sintes, Elena (2015) *Com fer viable l'escola a temps complet a Catalunya?* (1 ed.). Barcelona: Fundació Jaume Bofill. Recuperat el 2 d'octubre de 2019, de <https://www.bofill.cat/publicacions/com-fer-viable-lescola-temps-complet-catalunya>

Associació Centre Promotor d'APS (2017). Què és l'APS? Recuperat el 2 d'octubre de 2019, de <https://aprenentatgeservei.cat/que-es-laps/>

Objectiu 5

Generar i promoure una xarxa de relacions, interessos i vincles per sentir-nos partícips d'un projecte comú i reduir la distància entre els membres de la comunitat per fomentar un entorn on tothom s'hi senti implicat.

48

Àmbit Subjectes d'aprenentatge Grup 2 Comunitat

Grup impulsor

Anglada, Dolors
Barniol, Carme
Codina, Carme
Crusats, Sílvia
Díaz, Montse
Gómez, Lluc

Presentació

Entenem per comunitat el conjunt de persones, entitats i institucions que han participat, participen o participaran en el procés educatiu del nostre centre i que, per tant, tenen una responsabilitat educativa amb el compromís de treballar en xarxa. Tots ells constitueixen la visió col·lectiva de l'escola.

Accions prioritàries

- > Crear espais de reflexió i participació per trobar solucions als reptes educatius i als canvis socials.
- > Treballar per la coeducació, la inclusió i la internacionalització.
- > Transmetre valors i actituds positives.
- > Vetllar per mantenir el rigor i la qualitat.
- > Formar ciutadans íntegres.
- > Cultivar l'empatia i l'assertivitat entre tots els membres de la comunitat.
- > Promoure el sentiment de pertinença.

Documentació de referència

Xtec- Xarxa Telemàtica educativa de Catalunya. Gencat.cat. Re-

cuperat el 25 de setembre de 2019, de http://xtec.gencat.cat/ca/innovacio/cap_al_centre_innovador/afavorir-aparicio-innovacio-pedagogica/comunitat-educativa/

Xtec- Xarxa Telemàtica educativa de Catalunya. Gencat.cat. Recuperat el 25 de setembre de 2019, de <http://xtec.gencat.cat/ca/comunitat/serveicomunitari/pmf/>

Josephine Lister (12/12/2018). *Connecting children to the outside world benefits everyone, Here's why*. HundrED. Recuperat el 25 de setembre de 2019, de <https://hundred.org/en/articles/connecting-children-to-the-outside-world-benefits-everyone-here-s-why>

Objectiu 6

El professional del Col·legi ha de ser una persona capaç de facilitar contextos que afavoreixin el desenvolupament de tot el potencial que té l'alumnat. Ha de ser flexible, dinàmica i col·laboradora per garantir un treball en xarxa i per donar totes les respostes possibles a les necessitats de cada un dels i les alumnes en un context de globalitat.

Àmbit

Subjectes d'aprenentatge

Grup 3

Professionals del Col·legi

Grup impulsor

Arumí, Anna
Benito, Irene
Martín, Cristian
Sellarès, Olga
Solasegalés, Anna

Presentació

La globalització com a conjunt de transformacions i/o modificacions de l'estructura social, el funcionament i la cultura de l'organització de la societat, comporten una actualització de l'escola i el rol del professional. Aquesta evolució afavoreix un canvi de paradigma en el tipus d'interrelacions i la pràctica docent que es produeix dins el context escolar.

Accions prioritàries

- Definir un nou sistema de selecció de personal que valori les seves competències i habilitats, on es garanteixi que sigui una persona innovadora, resolutiva, empàtica i compromesa.
- Implantar un sistema de seguiment, valoració i propostes de millora per als professionals.
- Dissenyar plans de formació que motivin els professionals i que reverteixin en l'entorn i l'alumnat.

Documentació de referència

UNESCO, *Repensar l'educació: Vers un bé comú mundial?*(2015). Barcelona: Centre UNESCO de Catalunya. 2015. https://www.fbo-fill.cat/sites/default/files/Repensareducacio_2aedicio_311017.pdf

Domingo, Àngels. (2015, juny 9) *Contribucions a l'agenda educativa global. El docent com a arquitecte i dissenyador de situacions d'aprenentatge*. Recuperat de <https://www.youtube.com/watch?v=PBZZf026wR4&t=0s&list=PLcslrUHedr1J-4I3RZb86jRk1yh-bD-gXq&index=29>

Cano, Elena. (2005) *Com millorar les competències dels docents*. Barcelona: Editorial Graó.

Marco de competencia global estudio PISA.(2018) *Preparar a nuestros jóvenes para mundo inclusivo y sostenible*. Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.

Objectiu 7

Enfortir el vincle escola-família en benefici de l'alumnat i de tota la comunitat educativa.

50

Àmbit

Subjectes d'aprenentatge

Grup 4

Famílies

Grup impulsor

Jordà, Isabel
Martínez, Mercè
Piella, Bet
Pla, Anna
Varela, Glòria
Vilardell, Helena

Presentació

Conscients del paper clau de les famílies en l'educació, considerem imprescindible que s'estableixin dinàmiques i mecanismes de comunicació entre escola i família per tal de generar un vincle de qualitat que reverteixi en l'èxit educatiu de l'alumnat.

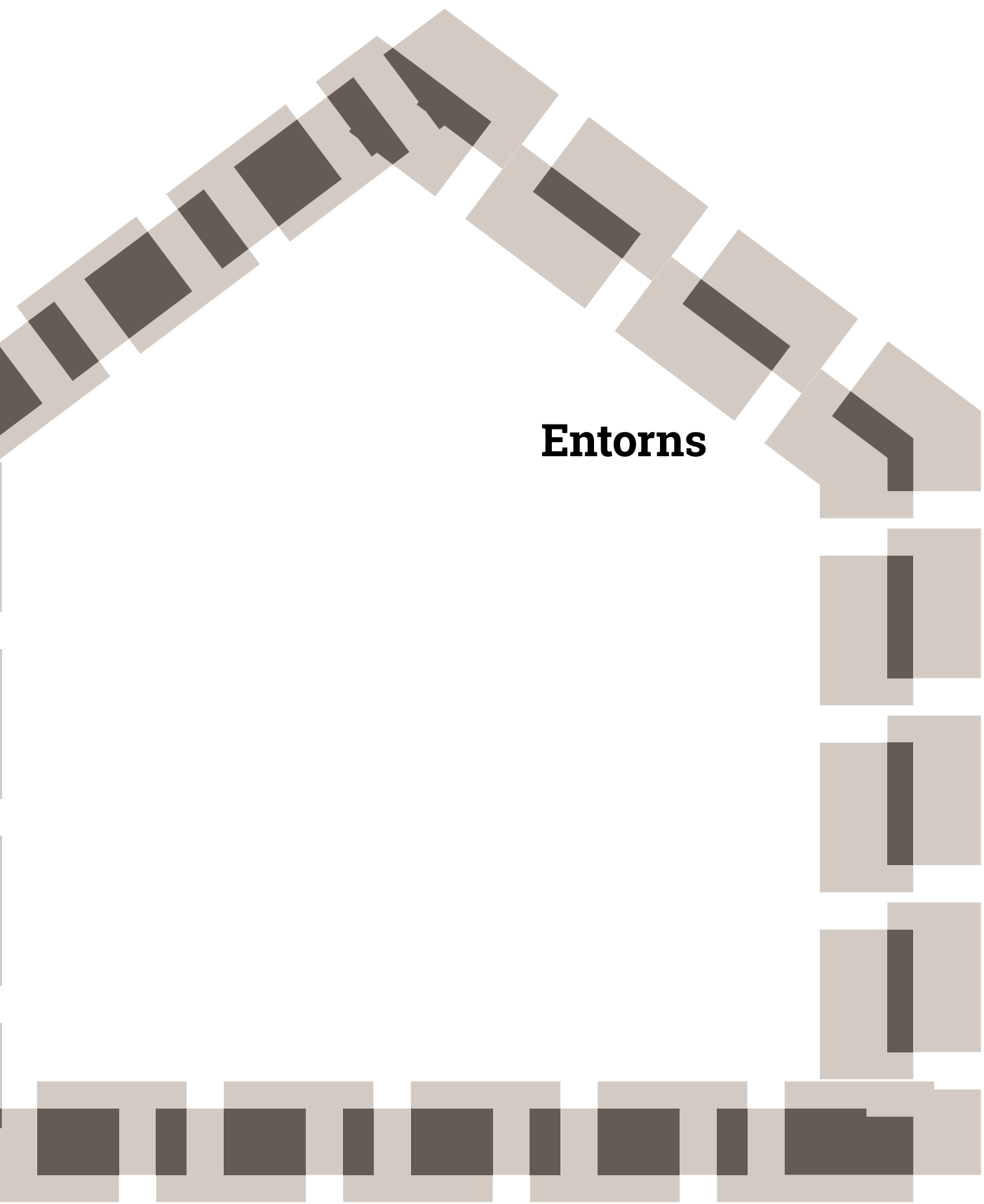
Accions prioritàries

- > Reforçar el paper de les famílies en el procés educatiu compartit entre família i escola.
- > Aconseguir la complicitat de les famílies, en qüestions acadèmiques, de socialització i participació en l'escola i la comunitat.
- > Crear un grup de treball format per docents i famílies per dinamitzar activitats i altres iniciatives, amb la voluntat de potenciar el sentit de pertinença.
- > Establir mecanismes de trobada entre família i escola per avançar en qüestions educatives.
- > Formalitzar un sistema organitzatiu per millorar la comunicació entre equip tutorial i famílies.

Entorns

Àmbit
Entorns d'aprenentatge
Grups
Més enllà de l'educació formal
Edificis i espais

Objectiu 8

Oferir un model d'escola oberta a l'entorn, flexible i capaç d'incloure les diferents modalitats d'educació -formal i no formal- per facilitar el desenvolupament integral del nostre alumnat.

Àmbit

Entorns d'aprenentatge

Grup 1

Més enllà de l'educació formal

Grup impulsor

Abelleira, Aïda
Anlada, Patrick
Caballeria, Silvia
Flaqué, Ester
Foltanova, Marcela
Gallifa, Cristina
Marsó, Oriol
Reniu, Ester

Presentació

Volem que tothom tingui més i millors oportunitats educatives en tots els temps i espais de la seva vida i connectar l'educació i els aprenentatges entre l'educació formal i l'educació no formal. Volem que cada infant i jove construeixi el seu propi itinerari vital.

Descripció de l'objectiu

Considerem que l'escola ha d'oferir una formació integral, que no finalitzi en l'horari acadèmic i que continuï amb activitats que contribueixin a completar la formació de la comunitat educativa. El centre s'ha de convertir en l'element que dinamitzi l'educació i que atengui totes les demandes educatives de la comunitat tenint en compte l'educació formal i no formal.

Accions prioritàries

- > Impulsar la personalització de l'aprenentatge i potenciar els talents complementant els estudis formals amb propostes d'activitat no formal.
- > Flexibilitzar la jornada escolar per facilitar la combi-

nació de l'activitat formal amb les propostes no formals.

- > Establir una organització escolar que faciliti els itineraris vitals de l'alumnat.

Documentació de referència

Diputació de Barcelona, Fundació Jaume Bofill, EMRPC. *Educació 360. Educació a temps complet*. Recuperat el 25 de setembre de 2019, de <https://www.educacio360.cat/>

Fundació Jaume Bofill. *Pensant el futur de l'educació*. Recuperat el 25 de setembre de 2019, de <https://www.fbofill.cat/sites/default/files/590.pdf>

Fundació Jaume Bofill. *Què hem après del sistema educatiu català?*. Recuperat el 25 de setembre de 2019, de https://www.fbofill.cat/sites/default/files/E1_15_A%20les%203%20a%20casa_0.pdf

Feteugt. *Models de jornada. Jornada partida/jornada continuada. Una opció pedagògica i social?*. Recuperat el 25 de setembre de 2019, de http://publica.cat/wp-content/uploads/2017/02/E_B_401_MODELS_JORNADA.pdf

Objectiu 9

Crear i adequar espais especialitzats i adaptats tecnològicament i sensorialment per a l'educació formal i no formal, tenint en compte les necessitats educatives i les condicions de l'entorn que l'escola i l'alumnat necessiten.

56

Àmbit

Entorns d'aprenentatge

Grup 2

Edificis i espais

Grup impulsor

Fajula, Núria
Godayol, Maite
Junoy, Sílvia
Puntí, Mireia
Rosaura, Miquel
Tarrés, Mina

Presentació

L'ús de l'arquitectura en el nostre context té per objectiu impulsar la transformació educativa. Entenem que la renovació dels espais és subsidiària del projecte pedagògic. L'arquitectura educativa ha de ser capaç de bastir nous entorns d'aprenentatge que contribueixen a la millora de l'educació.

Descripció de l'objectiu

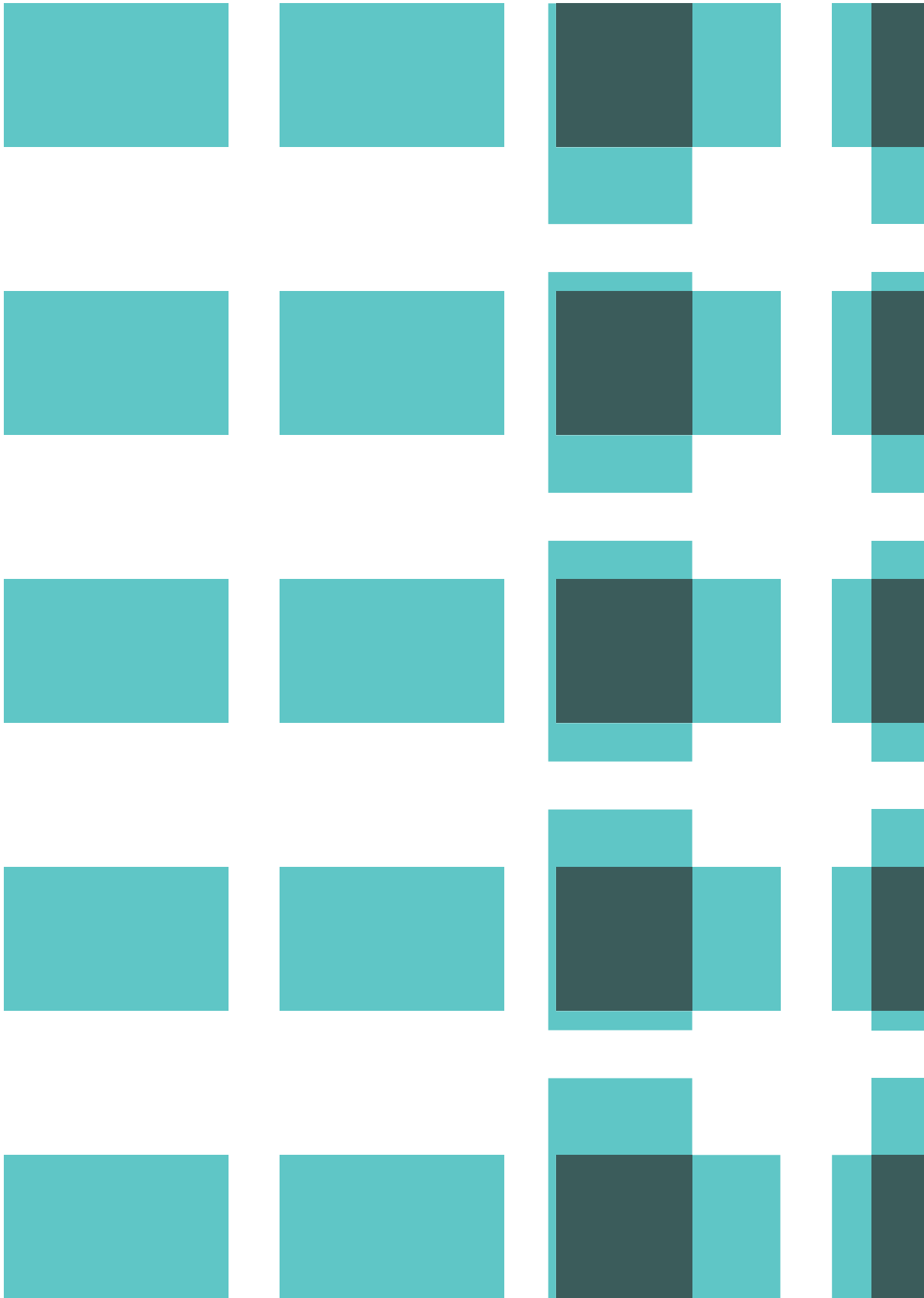
Dotar l'escola d'espais adequats a les necessitats d'educació formal i no formal de la comunitat. Vetllar per la creació d'espais adaptats tecnològicament i sensorialment, tenint en compte l'entorn.

Accions prioritàries

- Adaptar els espais a les necessitats educatives de l'escola.
- Definir les característiques dels espais interiors i exteriors.
- Donar forma a espais per al personal docent, no docent i les famílies.
- Projectar els espais adequant-los als diferents nivells educatius del centre.

- Considerar la necessitat de crear espais específics per a activitats esportives i culturals.

Estructura

Àmbit
Estructura
Grups
Aprenentatge i formació al llarg de la vida
Estructura i governança
Projecció externa

Objectiu 10

Esdevenir un node d'educació adreçat a tot tipus de col·lectius, que combini ofertes d'educació formal i espais d'aprenentatge no formal, adreçat a la comunitat del Col·legi i a tothom que en vulgui formar part. Tenir en compte la vida professional, els interessos vocacionals i també el currículum vital de les persones.

Àmbit

Estructura

Grup 1

Aprenentatge i formació al llarg de la vida

Grup impulsor

Barniol, Carme
Benito, Irene
Ferrerres, Vanesa
Roviró, Ignasi
Vallín, Mònica
Varela, Glòria

Presentació

El coneixement, les habilitats i les competències tenen un paper rellevant en el conjunt de l'activitat social i econòmica. Per això, cal considerar la formació com un procés que transcorre al llarg de tota la vida, va més enllà del concepte tradicional de reciclatge professional i preveu el desenvolupament en les altres dimensions que configuren la trajectòria vital de les persones, sigui quina sigui la seva edat.

És especialment important la formació dels joves, però cada vegada va agafant més rellevància la formació al llarg del cicle vital i l'activitat educativa no formal.

Accions prioritàries

- > Analitzar, valorar i dissenyar noves ofertes d'estudis reglats adreçats a infants i joves de 0 a 18 anys.
- > Donar resposta a les necessitats d'educació no formal per a infants i joves de 0 a 18 anys.
- > Ampliar i millorar el ventall de serveis educatius.
- > Oferir formació que s'adapti a les necessitats de les persones perquè cadascú desenvolupi els seus projectes personals, professionals i de competències transversals.

Documentació de referència

Bauman, Z. *Temps líquids. Viure en una època d'incertesa*, Barcelona: Viena edicions, 2011

Fundació Jaume Bofill. *Formació de persones adultes. Una política de futur*. Recuperat el 2 d'octubre de 2019, de <https://www.fbfill.cat/projectes/formacio-de-persones-adultes>

Arnau, J. IEC. *Ara és demà. Debat sobre el futur de l'educació a Catalunya*. Recuperat el 2 d'octubre de 2019, de Ara és demà. Debat sobre el futur de l'educació a Catalunya. Generalitat de Catalunya

Objectiu 11

Avançar cap a una estructura organitzativa que faciliti i s'adapti de manera orgànica als canvis d'estratègies, opcions i maneres de fer educatives, d'acord amb les expectatives i necessitats de la comunitat en sentit ampli.

62

Àmbit Estructura Grup 2 Estructura i governança

Grup impulsor

Barniol, Carme
Benito, Irene
Ferrerres, Vanesa
Roviró, Ignasi
Vallín, Mònica
Varela, Glòria

Presentació

La redacció d'uns objectius a llarg termini fa pensar que hi ha circumstàncies que no som capaços de preveure, però que afrontarem amb voluntat d'adaptació, d'empendre i de seguir creant una entitat al servei de l'educació de qualitat.

L'adaptabilitat de l'estructura i la governança als nous temps serà clau per a dur-les a terme.

Accions prioritàries

- > Treballar amb un equip de professionals, compromesos amb l'educació, la innovació i la millora permanent. Tot això no és possible sense la potenciació d'equips de lideratge basats en la transparència, la generositat i la integritat.
- > Establir un sistema d'innovació que faciliti la promoció, l'escolta, la implantació, el desenvolupament i l'avaluació de nous projectes.
- > Desenvolupar un sistema d'avaluació activa i de millora dels projectes, dels processos i de les persones.
- > Entendre que el sistema de les relacions entre les persones està basat en la concòrdia, la confiança i la cortesia; i tot això en benefici del bé comú.

- > Garantir la viabilitat econòmica dels projectes i la sostenibilitat econòmica.

Documentació de referència

Centre Unesco de Catalunya: Educació 2030. *Declaració d'Incheon*, Barcelona, 2018

Giles Lipovetsky: *Els temps hipermoderns*, Barcelona, CCCB, 2007

Objectiu 12

Donar a conèixer el Col·legi com allò que és, un organisme viu on la formació com a persona és el centre de totes les accions. Som una entitat educativa, compromesa amb la comunitat, la qualitat i la innovació, que vetlla pel desenvolupament personal i afectiu dels que en formem part. Els valors que ens identifiquen són:

- El plaer del coneixement
- La recerca i l'emprenedoria
- La mentalitat oberta i la solidaritat
- La integritat, l'equilibri i la reflexió
- El diàleg i la comunicació

Àmbit

Estructura

Grup 3

Projecció externa

Grup impulsor

Barniol, Carme
Benito, Irene
Ferrerres, Vanesa
Roviró, Ignasi
Vallín, Mònica
Varela, Glòria

Presentació

La imatge externa d'una institució ve donada per les accions que li són pròpies i per les de cada una de les persones que la conformen. L'actuació de cada professional del Col·legi, de l'alumnat i de cada família és un "rostre" de la nostra institució: projectem allò que som a través de cada un d'aquests "ambaixadors".

Accions prioritàries

- > Potenciar la competència global de cada una de les persones que formen la comunitat del Col·legi i que, conscients de la condició que ens uneix com a éssers humans i de la responsabilitat que compartim per vetllar per la salut del planeta, contribueixin a crear un món millor i més pacífic.
- > Fomentar la consciència que les accions de cada membre i de cada projecte de la nostra comunitat educativa és un acte de projecció externa del Col·legi Sant Miquel dels Sants.
- > Tenir present la projecció externa en tots els proces-

sos i accions.

- > Dissenyar un nou pla de comunicació i les accions pròpies per avaluar-lo.
- > Impulsar que l'escola sigui un node de relacions entre els membres de la comunitat en benefici del benestar personal, la creativitat i l'emprenedoria.

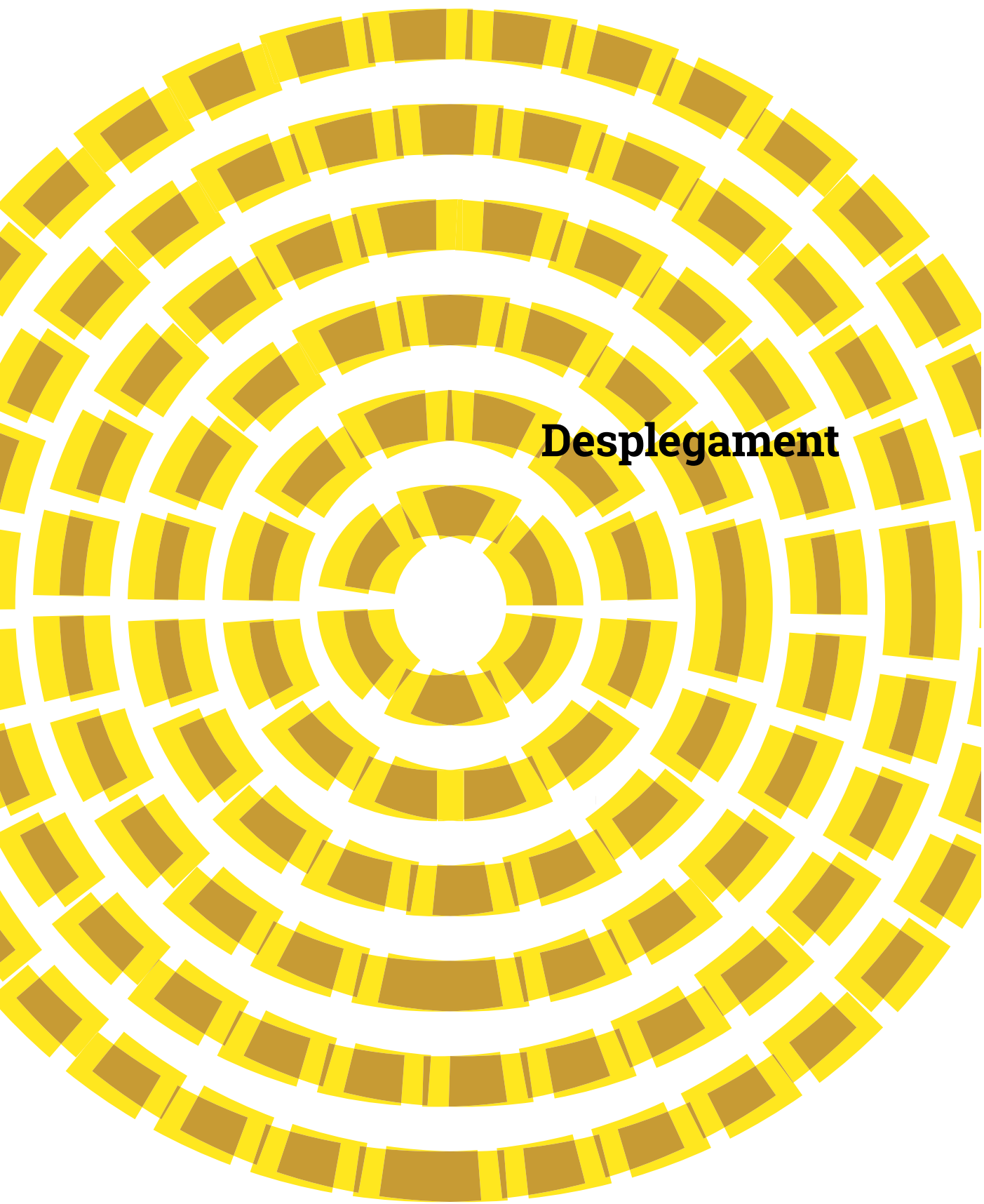
Documentació de referència

PISA, Marco de Competencia Global. Estudio Pisa. *Preparar a nuestros jóvenes para un mundo inclusivo y sostenible*, Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte,

Secretaría de Estado de Educación, Formación Profesional y Universidades, 2018 OECD, *The future of education and Skills. Education 2030*. OECD, 2018.

Desplegament

La redacció dels objectius per a l'Horitzó 2030 tanca l'Horitzó 2020 i inaugura el desplegament de l'H2030. El Col·legi Sant Miquel dels Sants es compromet, d'aquí a l'any 2030, al desplegament de cadascun dels objectius que es recullen en aquest document a través de quatre grans àmbits de treball: Coneixement, Subjectes d'aprenentatge, Entorns d'aprenentatge i Estructura.

> **Coneixement**

- > Pedagogia i didàctica
- > Recerca i coneixement
- > Internacionalització

> **Subjectes d'aprenentatge**

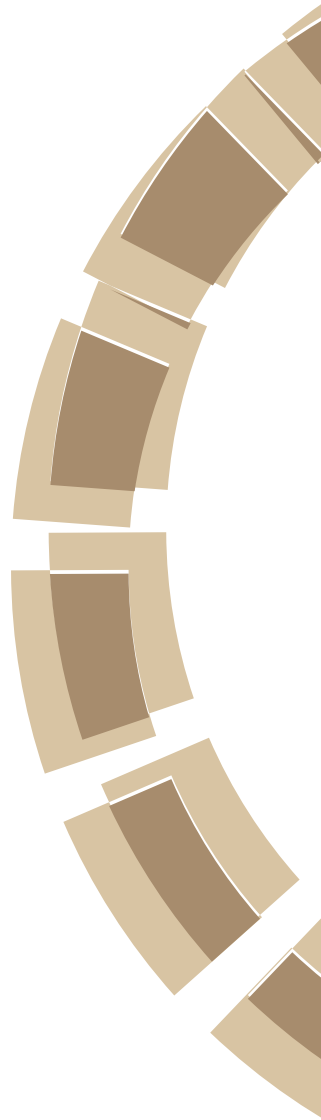
- > Alumnat
- > Comunitat
- > Professionals del Col·legi
- > Famílies

> **Entorns d'aprenentatge**

- > Més enllà de l'educació formal
- > Edificis i espais

> **Estructura**

- > Aprenentatge i formació al llarg de la vida
- > Estructura i governança
- > Projecció externa

Referències: Bibliografia i webgrafia

- (1) 70/01. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. United Nations A/RES/70/1, General Assembly, Seventieth session Agenda items 15 and 116, Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015, p. 3-4
- (2) Entre altres documents ens servim de Guillermo Fernández Maíllo, (Coord), VIII Informe sobre exclusión y desarrollo social en España. Madrid: Caritas Española Editores, 2019
- (3) Bauman, Zygmunt, Liquid Life. Cambridge: Polity, 2005
- (4) Lipovetsky, Giles, Les Temps hypermodernes, Paris : Hachette, 2010
- (5) Bourriaud, Nicolas, Radicant: pour une esthétique de la globalisation, Paris : Denoël, 2009
- (6) European Commission, White paper on the future of Europe. Reflections and scenarios for the EU27 by 2025, Bruxelles, 2017
- 70 (7) Creacció, Observatori Socioeconòmic d'Osona, Informe de megatendències, 2016
- (8) Llano Ortiz, Juan Carlos, El estado de la pobreza. Seguimiento del indicador de pobreza y exclusión social en España 2008-2017. Madrid: EAPAN, 2018
- (9) European Union, Eurostat regional yearbook, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018
- (10) Fundació Foessa, Informe sobre exclusió i desenvolupament social a Catalunya, Madrid: 2019, p. 14
- (11) Fernández Maíllo, Guillermo (Coord), VIII Informe sobre exclusión y desarrollo social en España. Resumen, Madrid: 2019, p. 40
- (12) European Commission. Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion, Social protection committee. Annual report 2018, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018
- (13) Estévez Araujo, José Antonio, Pobreza y empleo en la estrategia Europa 2020, Oxímora. Revista internacional de ética y política, núm. 14, 2019, p. 9
- (14) The European Parliament, the Council and the Commission, European Pillar of Social Rights, Publications office, 2017.
- (15) Id. Art. 17, p. 9
- (16) IPBES, Report of the Plenary of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services on the work of its seventh session, Paris, 29/05/2019.
- (17) Brondizio, Eduardo S., Josef Settele, Sandra Díaz, and H. T. Ngo (ed.), Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science- Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services. Bonn: IPBES Secretariat, 2019.
- (18) Helliwell, John F., Richard Layard, i Jeffrey D. Sachs, World Happiness Report 2019, Nova York: Sustainable Development Solutions Network, 2019.
- (19) Les dades es poden comprovar a <https://www.oecdregionalwellbeing.org/ES51.html> [Consulta feta el 9/07/2019]
- (20) Álamo, Sandra (Dir.) La mesura del benestar en l'àmbit local. Proposta metodològica de la Xarxa d'Observatoris del Desenvolupament Econòmic Local (XODEL), Barcelona: Diputació de Barcelona, 2016
- (21) Id.
- (22) Bericat, Eduardo, Excluidos de la felicidad. La estratificación social del bienestar emocional en España, Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 2018
- (23) La Generalitat de Catalunya n'ha publicat la versió catalana: Transformar el nostre món_ l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible. Barcelona: Entitat autònoma del Diari Oficial i de Publicacions, 2017
- (24) Id. p. 7
- (25) Eurostat, Oficina Europea d'Estadística. Sustainable development in the European Union. A Statistical Glance from the viewpoint of the unsustainable development goals. 2016. Disponible on-line: <https://ec.europa.eu/eurostat/publications/all-publications>. Setembre 2019
- (26) Plan de acció para la implementació de la Agenda 2030. Hacia una estrategia española de desarrollo sostenible. Madrid: Dirección General de Políticas de Desarrollo Sostenible, 2018
- (27) Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible. Recuperat de <http://cads.gencat.cat/ca/inici/>
- (28) Generalitat de Catalunya. Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència. Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible, informe 3/2016. Barcelona: Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions, 2018.
- (29) Gallach, Cristina. *Una agenda para un mundo más justo y sostenible* a SEO/BirdLife, *17 aves para 17 ODS*, Madrid: 2019, p. 10
- (30) Declaració d'Incheon i Marc d'Acció per a la implementació de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 4, Barcelona: Centre UNESCO de Catalunya, 2018
- (31) Id. Article 14, p. 11
- (32) European Union, Code of Eu Online Rights, Luxembourg, 2012. Recuperat de <https://ec.europa.eu/digital-single-market/sites/digital-agenda/files/Code%20EU%20online%20rights%20EN%20final%202.pdf>

(33) Department for Digital, Culture, Media & Sport, Digital charter, 2019. Recuperat de <https://www.gov.uk/government/publications/digital-charter>

(34) Agence nationale de la sécurité des systèmes d'information (ANSII) Charte d'utilisation des moyens informatiques et des outils numériques, 2017. Recuperat de <https://www.ssi.gouv.fr/actualite/charte-dutilisation-des-moyens-informatiques-et-des-outils-numeriques-le-guide-indispensable-pour-les-pme-et-eti/>

(35) Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg, Charte de bonne conduite en matière de sécurité de l'information numérique, 2018. Recuperat de <https://cybersecurite.public.lu/fr/publications/2018/Charte.html>

(36) Camera dei deputati, XVII legislatura, Commissione per i diritti e i doveri in internet, Dichiarazione dei diritti in internet, Roma, 2015. Recuperat de https://www.camera.it/application/xmanager/projects/leg17/commissione_internet/TESTO_ITALIANO_DEFINITVO_2015.pdf

(37) Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB), Carta de Barcelona pels drets de la ciutadania en l'era digital, Barcelona, 2019. Recuperat de <https://www.icab.cat/files/242-500412-DOCUMENTO/CartaDretsDigitalsCAT-v1.pdf>

(38) Generalitat de Catalunya, Departament de polítiques digitals i administració pública, Carta catalana per als drets i les responsabilitats digitals, Barcelona: 2019

(39) Riera, Jordi (Dir.) *Reptes de l'educació a Catalunya. Anuari 2018* Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 2019, p. 19

Carrer Jaume I el Conqueridor, 11
08500 Vic.
T. 93 886 12 44
Ronda Camprodon, 2
08500 Vic
T. 93 886 05 95
stm@santmiquel delssants.cat
www.santmiquel delssants.cat

STM
Col·legi
San Miquel
dels Sants